

ТОВ «ЦИВІЛЬНИЙ ЗАХИСТ КР»

офіційний постачальник фільтрувальних протигазів

<https://czkr.com.ua/>

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

Засоби індивідуального захисту органів дихання

МАСКИ

Вимоги, випробовування, маркування

(EN 136:1998, IDT)

ДСТУ EN 136:2003

Видання офіційне

БЗ №1-2003/16

КИЇВ

ДЕРЖСПОЖИВСТАНДАРТ УКРАЇНИ
2004
ПЕРЕДМОВА

1 ВНЕСЕНО: Національний науково-дослідний інститут охорони праці та технічний комітет зі стандартизації «Безпека промислової продукції та засоби індивідуального захисту працюючих» (ТК 135)

ПЕРЕКЛАД І НАУКОВО-ТЕХНІЧНЕ РЕДАГУВАННЯ: **М. Лисюк**, канд. тех. наук; **В. Рурикевич**;
В. Миколенко; **Л. Кучерук**; **І. Видолоб**

2 НАДАНО ЧИННОСТІ: наказ Держспоживстандарту України від 5 липня 2003 р. № 119 з 2004-07-01

3 Стандарт відповідає EN 136:1998 Respiratory protective devices — Full face masks — Requirements, testing, marking (Засоби захисту органів дихання. Маски. Вимоги, випробовування, маркування). Стандарт видано з дозволу CEN

Ступінь відповідності — Ідентичний (IDT)

Переклад з англійської (en)

4 УВЕДЕНО ВПЕРШЕ

Стосовно врегулювання прав власності треба звертатись до Держспоживстандарту України.

Держспоживстандарт України, 2004

ЗМІСТ с.

Національний вступ	V
Вступ	V
1 Сфера застосування.....	1
2 Нормативні посилання.....	1
3 Терміни та визначення понять	2
4 Опис.....	2
5 Класифікація.....	2
6 Позначки.....	2
7 Вимоги.....	2
7.1 Загальні положення	2
7.2 Номінальні значення та граничні відхили	2
7.3 Візуальне перевіряння	3
7.4 Матеріали.....	3
7.5 Стійкість до температури	3
7.6 Стійкість до займання.....	3
7.7 Стійкість до теплового випромінювання	3
7.8 Чищення та дезінфікування	3
7.9 Краї складових частин.....	3
7.10 Змінні частини.....	3
7.11 Наголовний гарнітур	4
7.12 З'єднувач.....	4
7.13 Переговорна мембрана.....	5
7.14 Окуляри/панорамне скло	5
7.15 Вдихальні і видихальні клапани	5
7.16 Герметичність	6
7.17 Сумісність зі шкірою	6
7.18 Вміст діоксиду вуглецю у вдихуваному повітрі.....	7
7.19 Опір диханню	7
7.20 Коефіцієнт підсосу	7
7.21 Площа поля зору.....	8
7.22 Експлуатаційні властивості.....	8
8 Випробовування.....	8
8.1 Загальні положення	8
8.2 Попередня підготовка.....	8
8.3 Візуальне перевіряння	8
8.4 Стійкість до впливу температури.....	8
8.5 Стійкість до займання.....	8
8.6 Стійкість до теплового випромінювання	10
8.7 Чищення та дезінфікування	13

8.8	Наголовний гарнітур	13
8.9	З'єднувач.....	13
8.10	Переговорна мембрана.....	13
8.11	Окуляри/панорамне скло.....	13
8.12	Вдихальні і видихальні клапани	13
8.13	Герметичність	14
8.14	Вміст діоксиду вуглецю у вдихуваному повітрі.....	14
8.15	Опір диханню	16
8.16	Коефіцієнт підсосу	16
8.17	Площа поля зору	24
8.18	Випробовування експлуатаційних властивостей	24
9	Маркування	28
10	Інформація, яку надає виробник	28
	Додаток А Загальний перелік вимог та випробовувань	29
	Додаток В Маркування	30
	Додаток ZA Розділи цього стандарту, що посилаються на основні вимоги або інші положення Директив ЕС.....	31

НАЦІОНАЛЬНИЙ ВСТУП

Цей стандарт є тотожний переклад EN 136:1998 Respiratory protective devices — Full face masks — Requirements, testing, marking (Засоби захисту органів дихання. Маски. Вимоги, випробовування, маркування).

Технічний комітет, відповідальний за цей стандарт, — ТК 135 «Безпека промислової продукції та засоби індивідуального захисту працюючих» Стандарт вміщує вимоги, які відповідають чинному законодавству.

До стандарту внесено такі редакційні зміни:

- слова «цей європейський стандарт» замінено на «цей стандарт»;
- до розділу 2 «Нормативні посилання» долучено «Національне пояснення», яке у тексті виділено рамкою;
- замінено позначки одиниць фізичних величин:

Позначки в EN 136:1998	g	l/min	mm	mbar	bar	min	з	nm	N	mm	m	kW/m ²	km/h	h	mg/m ³	ng/m ³
Позначки у цьому стандарті	г	дм ³ /хв	мм	мбар	бар	хв	с	нм	Н	мм	м	кВт/м ²	км/год	год	мг/м ³	нг/м ³

— структурні елементи цього стандарту: «Обкладинку», «Титульний лист», «Передмову», «Зміст», «Національний вступ», «Вступ» та «Бібліографічні дані» — оформлено згідно з вимогами національної стандартизації України;

— назву стандарту доповнено словом «індивідуального», що відповідає змісту стандарту та є загальною назвою групи стандартів відповідної галузі;

— абревіатура PVC (8.14) замінена на ПВХ;

— на рисунку 13 позначку BSF замінено на Труб, згідно з ЄСКД;

— таблицю Загальний перелік вимог та випробовувань названо «Додаток А»;

— до розділу 8 та до додатка ZA долучено «Національні примітки», які у тексті виділено рамкою.

Копії документів, на які є посилання в цьому стандарті, можна отримати в Головному фонді нормативних документів ДП «УкрНДНЦ».

ВСТУП

Цей засіб індивідуального захисту органів дихання (ЗІЗОД) може бути схвалений за даним стандартом, якщо окремі складові частини відповідають вимогам технічних умов, що є цілим стандартом або його частиною, а також вимогам експлуатаційних випробовувань укомплектованого ЗІЗОД, які визначено у відповідному стандарті. Якщо, з якоїсь причини, неможливе проведення випробовувань укомплектованого ЗІЗОД, допустимо випробовувати модель ЗІЗОД з подібними дихальними характеристиками та розподілом маси.

НАЦІОНАЛЬНИЙ СТАНДАРТ УКРАЇНИ

ЗАСОБИ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ЗАХИСТУ ОРГАНІВ ДИХАННЯ

МАСКИ

Вимоги, випробовування, маркування

СРЕДСТВА ИНДИВИДУАЛЬНОЙ ЗАЩИТЫ ОРГАНОВ ДЫХАНИЯ

МАСКИ

Требования, испытания, маркировка

RESPIRATORY PROTECTIVE DEVICES

FULL FACE MASKS

Requirements, testing, marking

Чинний від 2004-07-01

1 СФЕРА ЗАСТОСУВАННЯ

Цей стандарт визначає мінімальні вимоги до масок, призначених для використання в складі ЗІЗОД.

Сфера застосування цього стандарту не поширюється на маски для підводних апаратів.

Лабораторні та експлуатаційні випробовування долучені до стандарту для оцінювання відповідності ЗІЗОД вимогам.

2 НОРМАТИВНІ ПОСИЛАННЯ

Цей стандарт містить посилання на Інші публікації з зазначенням і без зазначення року їхнього видання. Ці нормативні посилання розміщені у відповідних місцях тексту, а публікації перелічені нижче. Для посилань на публікації із зазначенням року видання, наступні додатки або зміни до будь-якої з публікацій можуть бути застосовані тільки у випадку долучення їх до стандарту додатком або зміною. Для посилань на публікації без зазначення року видання застосовують останнє видання цієї публікації.

EN 132:1990 Respiratory protective devices — Definitions

EN 134:1990 Respiratory protective devices — Nomenclature of components

EN 148-1:1987 Respiratory protective devices — Threads for facepieces — Standard thread connection

EN 148-2:1987 Respiratory protective devices — Threads for facepieces — Centre thread connection

EN 148-3:1992 Respiratory protective devices — Threads for facepieces — Thread connection M 45x3

ISO 6941:1984/AMD 1:1992 Textile fabrics — Burning behaviour — Measurement of flame spread properties of vertically oriented specimens

ISO 6942:1993 Clothing for protection against heat and fire — Evaluation of thermal behaviour of materials and material assemblies when exposed to a source of radiant heat.

Видання офіційне ★

НАЦІОНАЛЬНЕ ПОЯСНЕННЯ

EN 132:1990 Засоби захисту органів дихання. Визначення

EN 134:1990 Засоби захисту органів дихання. Номенклатура складових частин

EN 148-1:1987 Засоби захисту органів дихання. Нарізові з'єднання для лицевих частин. Стандартне нарізове з'єднання
EN 148-2:1987 Засоби захисту органів дихання. Нарізові з'єднання для лицевих частин. Центральне нарізове з'єднання
EN 148-3:1992 Засоби захисту органів дихання. Нарізові з'єднання для лицевих частин. Нарізове з'єднання М 45х3
ISO 6941:1984/AMD 1:1992 Вироби текстильні. Характеристика горіння. Вимірювання властивостей розповсюдження полум'я по вертикально розміщеному зразку
ISO 6942:1993 Одяг для захисту від тепла і вогню. Оцінювання термічної поведінки матеріалів і комбінацій матеріалів під дією теплового випромінювання.

3 ТЕРМІНИ ТА ВИЗНАЧЕННЯ ПОНЯТЬ

У цьому стандарті застосовують визначення згідно з EN 132 і номенклатуру складових частин згідно з EN 134.

Маскою називається лицева частина, що покриває ніс, рот, підборіддя і забезпечує достатнє ізолювання обличчя користувача ЗІЗОД від навколишньої атмосфери за передбачуваних умов використання у разі вологої або сухої шкіри обличчя, під час рухів голови і розмови.

4 ОПИС

Вдихуване повітря надходить через з'єднувальний вузол(вузли) безпосередньо в носову та ротову зону або через зону окуляра (панорамного скла) маски.

Видихуване повітря надходить через з'єднувальний вузол в дихальний апарат (регенерувальний дихальний апарат з маятниковою системою дихання) або безпосередньо в навколишню атмосферу через видихальний клапан(и) або через інші відповідні засоби в інших типах ЗІЗОД.

Внутрішню маску можна використовувати для відокремлювання носа і рота від зони(зон) окуляра (панорамного скла) маски.

5 КЛАСИФІКАЦІЯ

Розрізняють три класи масок, які забезпечують однаковий рівень захисту дихання але мають різні області застосування.

Клас 1: Маски для легкого режиму роботи.

Клас 2: Маски загального призначення.

Клас 3: Маски спеціального призначення.

6 ПОЗНАКИ

Познаки маски, які відповідають вимогам цього стандарту:

Маска EN 136 (Клас) (Додаткові характеристики).

7 ВИМОГИ

7.1 Загальні положення

В усіх випробовуваннях усі випробовувальні зразки повинні відповідати вимогам цього стандарту.

7.2 Номінальні значення та граничні відхили

Вказані у цьому стандарті значення є номінальні, якщо не визначено інше.

За винятком температурних границь значення, які не вказані як максимум чи мінімум, мають граничні відхили $\pm 5\%$. Якщо не визначено інше, температура навколишнього середовища під час проведення випробовування повинна бути $(24 \pm 8)^\circ\text{C}$ (температурні границі підлягають визначанню з точністю $\pm 1^\circ\text{C}$) і відносна вологість повинна бути $(50 \pm 30)\%$.

7.3 Візуальне перевіряння

Візуальному перевірянню підлягає маркування і інформація, яку надає виробник. Випробовування проводять відповідно до 8.3.

7.4 Матеріали

В деталях масок класу 2 і 3, які можуть зазнати удару, повинно бути зведено до мінімуму використання алюмінію, магнію, титану або сплавів, що містять таку кількість цих металів, яка може під час удару і виникнення іскри бути причиною займання горючих газових сумішей.

Випробовування проводять відповідно до 8.3.

7.5 Стійкість до температури

До і після проведення випробовування маска повинна відповідати вимогам 7.16.

Після теплового впливу відповідно до 8.2 і повернення до температури навколишнього середовища маска не повинна мати помітного деформування. Також проводять вимірювання кожного вмонтованого нарізеного з'єднувача, згідно з EN 148-1, EN 148-2, EN 148-3, який повинен відповідати вимогам відповідного стандарту.

Випробовування проводять відповідно до 8.3, 8.4, 8.13 і 8.16.

7.6 Стійкість до займання

7.6.1 Загальні положення

До і після проведення випробовування маска повинна відповідати вимогам 7.16.

7.6.2 Маски 1-го класу

Складові частини маски, на які може діяти полум'я в процесі використання, не повинні горіти або продовжувати горіти більше 5 с після вилучання із полум'я.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.5.1.

7.6.3 Маски 2-го і 3-го класу

Складові частини маски, на які може діяти полум'я під час використання, не повинні горіти або продовжувати горіти більше 5 с після вилучання із полум'я.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.5.2.

7.7 Стійкість до теплового випромінювання

Маски 3-го класу повинні бути стійкі до дії теплового випромінювання. Це визначають двома способами, тобто:

— маску вважають стійкою до дії теплового випромінювання згідно з цим стандартом, якщо вона залишається герметичною після випробовувального періоду, що дорівнює 20 хв, навіть за наявності деформувань; або

— маску вважають стійкою до дії теплового випромінювання якщо вона не має видимих пошкоджень після випробовувального періоду, який дорівнює або більший ніж 4 хв, і лицева частина залишається герметичною в подальшу хвилину.

До і після проведення випробовування маска повинна відповідати вимогам 7.16.

Випробовування проводять відповідно до 8.6.

7.8 Чищення та дезінфікування

Використані матеріали повинні витримувати дію чистильних і дезінфікувальних засобів та процедур, рекомендованих виробником.

Випробовування проводять відповідно до 8.7

7.9 Краї складових частин

Краї будь-якої частини маски, що можуть вступати в контакт з користувачем, не повинні мати гострих крайок або задир.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.18.

7.10 Змінні частини

Вимоги застосовують тільки до масок 3-го класу.

Складові частини, які несучільні з маскою, повинні бути змінні: внутрішня маска, головний гарнітур, окуляр/панорамне скло, з'єднувальний вузол(и), вдихальні і видихальні клапани, запобіжні клапани, переговорна мембрана, склоочищувач.

Випробовування проводять відповідно до 8.3.

7.11 Наголовний гарнітур

7.11.1 Наголовний гарнітур проектують так, щоб маску можна було легко надягати і знімати.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.18.

7.11.2 Наголовний гарнітур повинен бути регулівний (саморегулівний) і забезпечувати міцне і зручне утримування положення маски.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.18.

7.11.3 Міцність

7.11.3.1 Кожен ремінець наголовного гарнітура маски 1-го класу повинен витримувати розтягу-вальну навантагу 100 Н, що прикладена в напрямку розтягування до надягнутої маски, протягом 10 с.

Пряжки і регулятори (за наявності) повинні витримувати таку саму навантагу.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.8.1.

7.11.3.2 Кожен ремінець наголовного гарнітура маски 2-го або 3-го класу повинен витримувати розтягувальну навантагу 150 Н, що прикладена в напрямку розтягування до надітої маски, протягом 10 с.

Пряжки і регулятори (за наявності) повинні витримувати таку саму навантагу.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.8.1.

7.11.4 Постійна лінійна деформація кожного ремінця не повинна перевищувати 5% після прикладання розтягувальної навантаги 50 Н протягом 10 с.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.8.2.

7.11.5 Один раз відрегульований наголовний гарнітур маски 3-го класу повинен легко регулюватися користувачем або саморегулюватися.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.18.

7.12 З'єднувач

7.12.1 Загальні положення

З'єднання між маскою і апаратом здійснюють нерознімним або нарізевим з'єднанням, а також з'єднанням спеціального типу.

За наявності більш ніж одного з'єднувача конструкція лицевої частини або дихального обладнання повинна бути така, щоб використання різних типів або комбінацій ЗІЗОД не створювало небезпеки.

Всі знімні частини повинні легко приєднуватися та закріплюватися за можливості без використання інструментів. Будь-які засоби ущільнювання повинні залишатися на своїх місцях у разі роз'єднання з'єднань в процесі нормального експлуатування.

Повинно бути забезпечене правильне і надійне з'єднання між лицевою частиною і іншими частинами обладнання.

Випробовування проводять відповідно до 8.3, 8.16 і 8.18.

7.12.2 Маски 1-го класу

Визначені в EN 148-1, EN 148-2 або EN 148-3 нарізеві з'єднувачі для масок 1-го класу не застосовують.

Випробовування проводять відповідно до 8.3.

7.12.3 Маски 2-го і 3-го класу

Маски повинні мати тільки один з'єднувач, визначений в EN 148-1, EN 148-2 або EN 148-3.

У разі застосування будь-якого іншого з'єднувача потрібно унеможливити приєднання до нього з'єднань з навіскою згідно з EN 148-1, EN 148-2 або EN 148-3.

Випробовування проводять відповідно до 8.3.

7.12.4 Міцність з'єднань

7.12.4.1 До і після проведення випробовування маска повинна відповідати вимогам пункту 7.16.

7.12.4.2 Для масок 1-го класу з'єднання між корпусом маски і з'єднувачем повинно бути достатньо міцне і витримувати осьову розтягувальну навантагу 250 Н.

Випробовування проводять відповідно до 8.9 і 8.13.

7.12.4.3 Для масок 2-го і 3-го класу з'єднання між корпусом маски і з'єднувачем повинно бути достатньо міцне і витримувати осьову розтягувальну навантагу 500 Н.

Випробовування проводять відповідно до 8.9 і 8.13.

7.13 Переговорна мембрана

7.13.1 Якщо лицева частина містить переговорну мембрану, остання повинна мати захист від механічного пошкодження, оцінюваний під час проведення візуального перевіряння відповідно до 8.3.

Переговорна мембрана повинна витримувати різницю тиску 80 мбар (статичний тиск) за позитивного

зовнішнього тиску (навколишня атмосфера).

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.10.1.

7.13.2 Якщо на корпус переговорної мембрани може діяти зовнішня сила, він повинен витримувати осьову розтягувальну навантагу 150 Н протягом 10 с. Випробовування повторюють 9 разів з інтервалами 10 с.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.10.2.

7.13.3 Після випробовування стійкості масок 3-го класу до дії теплового випромінювання відповідно до 8.6 і повернення їх температури до температури навколишнього середовища, зразки повинні відповідати вимогам 7.13.1. і 7.13.2.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.10.3.

7.14 Окуляри/панорамне скло

7.14.1 Окуляри/панорамне скло і протитуманні диски, які застосовують як окуляри, повинні бути надійно і газогерметично приєднані до маски.

Випробовування проводять відповідно до 8.3.

7.14.2 Окуляри і панорамне скло не повинні спотворювати бачення, яке визначають під час випробовування експлуатаційних властивостей.

Випробовування проводять відповідно до 8.18.

7.14.3 Виробник повинен забезпечувати засоби знижування запотівання окулярів або панорамного скла так, щоб не виникало перепон для бачення під час експлуатаційного випробовування апарата.

Застосовувані протитуманні засоби, призначені або визначені виробником, не повинні бути причиною подразнення або чинити інший шкідливий вплив на здоров'я.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.18.

7.14.4 Після випробовувань механічної міцності окуляра(-ів) або панорамного скла лицева частина не повинна мати таких пошкоджень, щоб її подальше використання було неефективне або спричиняло шкоду користувачеві. Ефективність визначають за допомогою порівнювання герметичності до і після випробовування. Маска повинна відповідати вимогам 7.16 до і після випробовування механічної міцності окуляра або панорамного скла.

Випробовування проводять відповідно до 8.3, 8.11 і 8.13.

7.15 Вдихальні і видихальні клапани

7.15.1 Загальні положення

Конструкція клапанів повинна давати змогу легко проводити технічне обслуговування або, у випадках, передбачених виробником, виконувати правильну заміну.

Повинна бути передбачена неможливість використання видихального клапана у вдихальному контурі і вдихального клапана у видихальному контурі.

Дозволено використання вдихальних і видихальних клапанів, їх вузлів і окремих деталей, якщо виробником передбачена ідентичність їх конструкцій.

Дозволено використання неідентичних вдихальних і видихальних клапанів, їх вузлів і окремих деталей, якщо точний і зрозумілий опис подано в інформації, яку надає виробник. Цю інформацію можуть супроводжувати ілюстрації (фотографії, рисунки) для правильного складання.

Для сприяння правильному складанню, складові частини повинні бути детально описані і по-марковані.

Повинні бути описані засоби перевіряння правильності складання (візуальне перевіряння, просте перевіряння користувачем, випробовування обслуговувальним персоналом — тобто те, що може бути застосоване у відповідному випадку).

Випробовування проводять відповідно до 8.3.

7.15.2 Вдихальні клапани

7.15.2.1 Вдихальні клапани повинні нормально функціювати у будь-якій орієнтації і відповідати вимогам 7.19.

7.15.2.2 Маска з нарізевим з'єднанням, згідно з EN 148-2, не повинна містити вдихальні клапани. У випадку застосування нарізевого з'єднання, згідно з EN 148-1, вдихальний клапан повинен бути вмонтований у маску.

Призначену для використання з фільтрами маску потрібно забезпечувати вдихальним клапаном у випадку відсутності клапана у фільтрі.

Випробовування проводять відповідно до 8.3.

7.15.3 Видихальні клапани

7.15.3.1 Маска з нарізевим з'єднанням, згідно з EN 148-2, не повинна містити видихальних клапанів.

Випробовування проводять відповідно до 8.3.

7.15.3.2 Видихальні клапани повинні нормально функціонувати у будь-якій орієнтації і відповідати вимогам 7.19.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.15.1.

7.15.3.3 Маски з нарізевим з'єднанням, згідно з EN 148-1 і EN 148-3, і маски 1-го класу повинні містити не менше одного клапана видиху або інші відповідні засоби забезпечення виведення видихуваного повітря або його надлишку.

Випробовування проводять відповідно до 8.3.

7.15.3.4 Видихальні клапани (за наявності) повинні бути захищені від потрапляння пилу і механічних пошкоджень. Їх можна закривати кожухом або використовувати інші пристосування, що відповідають вимогам 7.20.

Випробовування проводять відповідно до 8.3.

7.15.3.5 Видихальні клапани повинні продовжувати нормально працювати і відповідати вимогам 7.19 після:

- а) проходження через клапан безперервного повітряного потоку 300 дм³/хв;
- б) негативного тиску (статичного) 80 мбар в лицевій частині (кожне випробовування — протягом 30 с).

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.12.1.

7.15.4 Розтягувальне зусилля

7.15.4.1 Маски 1-го класу

До і після проведення випробовування маска повинна відповідати вимогам 7.16.

У випадку, коли видихальний клапан приєднаний до маски, він повинен витримувати протягом 10 с розтягувальну навантагу 50 Н, яка прикладена перпендикулярно до площини клапана.

Випробовування повторюють 9 разів з інтервалами 10 с.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.12.2.

7.15.4.2 Маски 2-го і 3-го класу

До і після проведення випробовування маска повинна відповідати вимогам 7.16.

У випадку, коли клапан видиху приєднаний до маски, він повинен витримувати протягом 10 с розтягувальну навантагу 150 Н, яка прикладена перпендикулярно до площини клапана.

Випробовування повторюють 9 разів з інтервалами 10 с.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.12.2.

7.16 Герметичність

У разі випробовування негативним тиском 10 мбар зміна тиску під маскою протягом 1 хв не повинна перевищувати 10 мбар.

Випробовування проводять відповідно до 8.13.

7.17 Сумісність зі шкірою

Матеріали, що можуть контактувати зі шкірою користувача, не повинні бути причиною подразнення або чинити інший шкідливий вплив на здоров'я користувача.

Випробовування проводять відповідно до 8.3 і 8.18.

7.18 Вміст діоксиду вуглецю у вдихуваному повітрі

У разі проведення випробовувань вміст діоксиду вуглецю у вдихуваному повітрі (шкідливий простір), не повинен перевищувати в середньому 1,0 % (за об'ємом).

Випробовування проводять відповідно до 8.14.

7.19 Опір диханню

7.19.1 Відповідно до класу і типу, зокрема до типу з'єднання, маска (за винятком призначених для використання з дихальними апаратами з надлишковим тиском) повинна відповідати вимогам, визначеним у 7.19.2 або 7.19.3.

У випадку, якщо маска має спеціальне з'єднання для використання тільки у дихальних апаратах з надлишковим тиском, її опір диханню оцінюють в складі повністю укомплектованого апарата, який повинен відповідати вимогам відповідного стандарту.

7.19.2 Лицеві частини з іншими з'єднаннями, ніж ті, які передбачені в 7.19.3 і 7.19.4, повинні відповідати вимогам, поданим у таблиці 1.

Таблиця 1

Опір вдиху, мбар			Опір видиху, мбар
Постійний ПОТІК 30 дм ³ /хв	Постійний ПОТІК 95 дм ³ /хв	Постійний потік 160 дм /хв або синусоїдний потік 50 дм ³ /хв (25 циклів/хв, 2,0 дм ³ /хід)	Постійний потік 160 дм /хв або синусоїдний потік 50 дм ³ /хв (25 циклів/хв, 2,0 дм ³ /хід)
£0,5	£1,5	£2,5	£3,0

Випробовування проводять відповідно до 8.15.1.

7.19.3 Лицеві частини 2-го і 3-го класу з нарізевим з'єднанням, згідно з EN 148-2, і без кла- пана(-ів) повинні відповідати вимогам, поданим у таблиці 2.

Таблиця 2

Опір вдиху, мбар	Опір видиху, мбар
Постійний потік 160 дм ³ /хв або синусоїдний потік 50 дм ³ /хв (25 циклів/хв, 2,0 дм ³ /хід)	Постійний потік 160 дм ³ /хв або синусоїдний потік 50 дм ³ /хв (25 циклів/хв, 2,0 дм ³ /хід)
£0,6	£0,6

Випробовування проводять відповідно до 8.15.1.

7.19.4 Маски 2-го і 3-го класу з нарізевим з'єднанням, згідно з EN 148-3, для використання з дихальними апаратами з надлишковим тиском повинні відповідати вимогам, поданим у таблиці 3.

Таблиця 3

Опір вдиху, мбар	Опір видиху, мбар		
Синусоїдний потік 100 дм ³ /хв (40 циклів/хв, 2,5дм ³ /хід)	Постійний потік 10 дм ³ /хв	Синусоїдний потік 50 дм ³ /хв (25 циклів/хв, 2,0дм ³ /хід)	Синусоїдний потік 100дм ³ /хв (40 циклів/хв, 2,5дм ³ /хід)
£3,5	£4,2	£7,0	£10,0

Випробовування проводять відповідно до 8.15.3.

7.20 Коефіцієнт підсосу

Одягнена маска повинна щільно прилягати до контуру обличчя. Підсос випробовувальної речовини не повинен перевищувати в середньому 0,05 % об'єму вдихуваного повітря кожним із десяти випробовувачів в кожній із вправ.

Випробовування проводять відповідно до 8.16.

7.21 Площа поля зору

Споряджену одним панорамним склом маску потрібно проектувати так, щоб ефективна площа поля зору була не менша ніж 70 % і перекривна площа поля зору не менша ніж 80 % у відношенні до звичайної площі поля зору.

Споряджену двома окулярами маску потрібно проектувати так, щоб ефективна площа поля зору була не менша ніж 70 % і перекривна площа поля зору не менша ніж 20 % у відношенні до звичайної площі поля зору.

Випробовування проводять відповідно до 8.17.

7.22 Експлуатаційні властивості

Перед експлуатаційними випробовуваннями маска повинна пройти усі лабораторні випробовування за винятком визначання стійкості до займання і коефіцієнта підсосу.

Випробовують експлуатаційні властивості повністю укомплектованого апарата за умов, наближених до реальних. Метою цих випробовувань є перевіряння пристрою на недоліки, що не можуть бути визначені будь-якими іншими випробовуваннями згідно з цим стандартом. Додатково до описаних у цьому стандарті

випробовувань, у відповідному стандарті подано деталі експлуатаційних випробовувань для ЗІЗОД.

Там, де експлуатаційні випробовування виявлять недоліки, що відносяться до сприйняття користувача, випробовувальна лабораторія повинна забезпечити всі деталі проведення тієї частини експлуатаційних випробовувань, у якій виявлено ці недоліки. Це дасть змогу іншим випробовувальним лабораторіям продублювати випробовування і оцінити отримані результати.

Випробовування проводять відповідно до 8.18.

8 ВИПРОБОВУВАННЯ

8.1 Загальні положення

Перед проведенням випробовувань із залученням випробовувачів враховують будь-які національні правила по відношенню до медичного свідоцтва, огляду чи перевіряння залучених випробовувачів.

Усі зразки повинні відповідати вимогам цього стандарту.

Якщо засоби вимірювання і методи випробовувань спеціально не визначені, застосовують загальноживані засоби і методи.

Випробовування, до яких входять випробовування з використанням пристроїв надлишкового тиску, проводять з повністю укомплектованим апаратом, зокрема з лицевою частиною, як подано заявником випробовувань.

8.2 Попередня підготовка

Дві маски послідовно витримують за таких умов:

- a) 72 год в умовах сухої атмосфери за температури $(70 \pm 3) ^\circ\text{C}$;
- b) 72 год в умовах сухої атмосфери за температури $(70 \pm 3) ^\circ\text{C}$ і відносної вологості 95 % —100 %;
- c) 24 год за температури $(-30 \pm 3) ^\circ\text{C}$.

Вплив здійснюють без створювання різких перепадів температури.

8.3 Візуальне перевіряння

Всі зразки підлягають візуальному перевірянню за умов, визначених у цьому стандарті.

Випробовувальна лабораторія проводить візуальне перевіряння зразків до початку або під час лабораторних та експлуатаційних випробовувань.

8.4 Стійкість до впливу температури

Випробовують два зразки: обидва у тому стані, в якому їх доставили.

Розміри нарізеного з'єднувача вимірюють в умовах кімнатної температури.

Для масок 3-го класу визначання розмірів проводять в проміжку 30 с з моменту закінчення температурного впливу.

8.5 Стійкість до займання

8.5.1 Маска 1-го класу

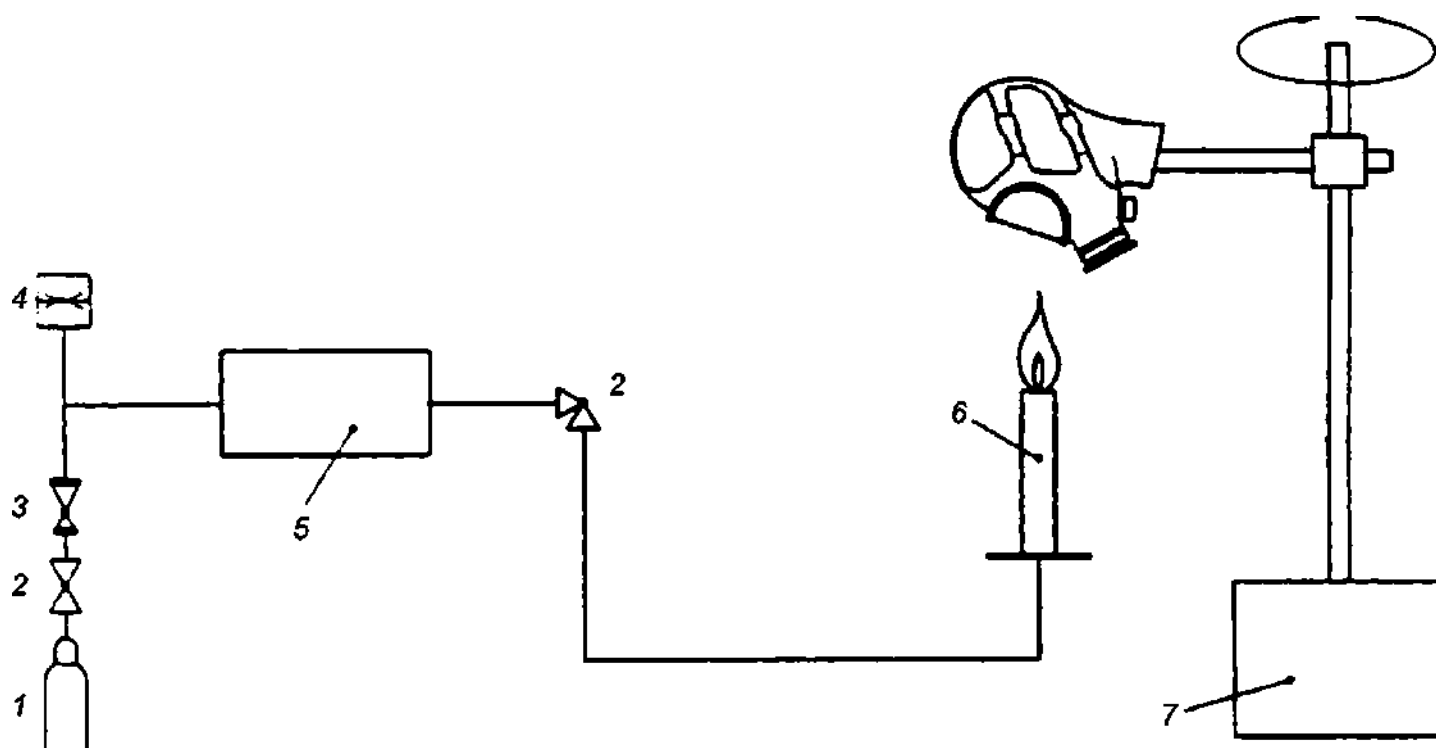
8.5.1.1 Принцип

Випробовують три зразки: один — у тому стані, в якому його доставили, і два — після попередньої підготовки відповідно до 8.2 і повернення до температури навколишнього середовища.

Лицеву частину розміщують на металевому муляжі голови, проводять через визначене полум'я і досліджують дію полум'я на лицеву частину.

8.5.1.2 Апаратура

Металевий муляж голови на опорі, яку приводять в рух двигуном так, щоб він описував коло в горизонтальній площині (див. рисунок 1).



- | | |
|-----------------------|--|
| 1 — балон з пропаном; | 5 — обмежувач полум'я; |
| 2 — вентиль; | 6 — пальник; |
| 3 — редуктор тиску; | 7 — двигун і пристрій контролювання швидкості. |
| 4 — манометр; | |

Рисунок 1 — Схема установки для випробовування стійкості до займання масок 1-го класу

Пристрій для подавання газу складається з контейнера з пропаном з регульовальним вентилем, манометра і обмежувача полум'я.

Газовий пальник з регулюванням висоти полум'я. Можна використовувати пальник TEKLU або пальник, описаний в ISO 6941/AMD 1*

Термопара діаметром 1,5 мм з ізоляцією із неорганічних матеріалів.

8.5.1.3 Порядок проведення випробовувань

Лицеву частину надягають на муляж голови, який рухається з лінійною швидкістю, виміряною в точці полум'я, (60 ± 5) мм/с.

Голова з лицевою частиною повинна рухатись над пальником. Положення пальника відрегулюють так, щоб відстань між верхівкою пальника і низом лицевої частини, яка повинна пройти над полум'ям, становила (20 ± 2) мм.

Голову і лицеву частину повертають вбік від пальника.

Запалюють газ в пальнику. Повністю закривають повітряний отвір пальника і за допомогою регульовального вентиля встановлюють висоту полум'я (40 ± 4) мм. Такі параметри повинні забезпечити температуру полум'я (800 ± 50) °С в точці на відстані (20 ± 2) мм над верхівкою пальника. Цю температуру перевіряють за допомогою термопари.

Надягнена на муляж голови лицева частина повинна один раз пройти через полум'я зі швидкістю (60 ± 5) мм/с. Випробовування повторюють для оцінювання усіх матеріалів зовнішньої поверхні лицевої частини. Будь-яка складова частина (матеріал) повинна проходити через полум'я тільки один раз.

Лицеву частину або окремих компонент перевіряють після проходження через полум'я і результати перевіряння, тобто відсутність чи продовження горіння понад 5 с, заносять до звіту.

8.5.2 Маски 2-го і 3-го класу

8.5.2.1 Принцип

Випробовують три зразки: один — у тому стані, в якому їх доставили, і два — після попередньої підготовки відповідно до 8.2 і повернення до температури навколишнього середовища.

Стійкість до займання лицевої частини випробовують протягом короткого періоду за допомогою випробовувального обладнання, зображеного на рисунках 2 і 3.

* Інформація щодо джерела постачання придатного пальника може бути отримана в Секретаріаті CEN/TC 79.

8.5.2.2 Апаратура

Випробувальне обладнання складається головним чином з контейнера з пропаном з регульвальним вентиляем і точним манометром, обмежувача полум'я, 6-ти здатних до регулювання висоти полум'я пропанових пальників і рухомого в горизонтальній площині металевого муляжу голови.

Випробувальне устаткування відрегульовують так:

Відстань між лицевою частиною і верхівками пальників повинна становити 250 мм.

Регульвальний вентиль для подавання пропану кожного із шести пальників повністю відкривають. Регулятором пропанового балона відрегульовують тиск так, щоб витратомір в головній лінії подавання пропану показував загальний потік пропану до усіх шести пальників ($21 \pm 0,5$) $\text{дм}^3/\text{хв}$.

Термопару діаметром 1,5 мм із ізоляцією із неорганічних сполук використовують для вимірювання температури полум'я. Температуру вимірюють в точці на 250 мм вище верхівки будь-якого пальника над центром полум'я. Температуру полум'я усіх пальників потрібно забезпечувати в межах необхідних відхилів (950 ± 50) °C. Перед вимірюванням будь-якої температури полум'я відрегульовують правильне положення (висоту) пальників.

Для забезпечування необхідної температури може виникнути необхідність в регулюванні вентиля подавання повітря окремо для кожного пальника в оптимальне положення і екранування всього устаткування від впливу зовнішніх повітряних потоків.

8.5.2.3 Порядок проведення випробовувань

Випробовувану лицеvu частину надягають на металевий муляж голови і вільні кінці ремінців головного гарнітура розміщують між муляжем голови і кріпильними ремінцями. Лицеву частину піддають дії полум'я протягом 5 с. Якщо такі складові частини як клапан(и), переговорна мембрана(и) розміщені на іншій частині корпусу, для їх оцінювання повторюють випробовування з іншим зразком лицевої частини, розташованої у відповідному положенні.

Для порівнювання герметичності маски до і після випробовувань на стійкість до займання рекомендовано залишити її на муляжі голови обладнання для випробовування стійкості до займання.

8.6 Стійкість до теплового випромінювання

8.6.1 Принцип

Випробовують п'ять зразків: усі у тому стані, в якому їх доставили.

Маски піддають впливу теплового випромінювання від джерела з регульованим виходом випромінювання.

8.6.2 Випробувальне устаткування

Випробувальне устаткування складається з муляжу голови, дихальної машини і джерела теплового випромінювання. Для калібрування можна використовувати калориметр.

Типову будову випробувального устаткування показано на рисунку 4 (тільки для загального інформування).

Придатне джерело теплового випромінювання, показане схематично на рисунку 4, повинно забезпечувати тепловий потік $8,0 \pm 2$ $\text{кВт}/\text{м}^2$ на відстані приблизно 175 мм від джерела, виміряної вздовж центральної осі. Можливе використання будь-якого іншого придатного джерела випромінювання.

Еталонний калориметр описано в ISO 6942. Можливе використання будь-якого іншого придатного калориметра.

8.6.3 Умови випробовувань

Потік теплової енергії: $8,0 \pm 2$ $\text{кВт}/\text{м}^2$ на відстані 175 мм.

Дихальна машина: 20 циклів/хв, $1,5 \text{дм}^3/\text{хв}$.

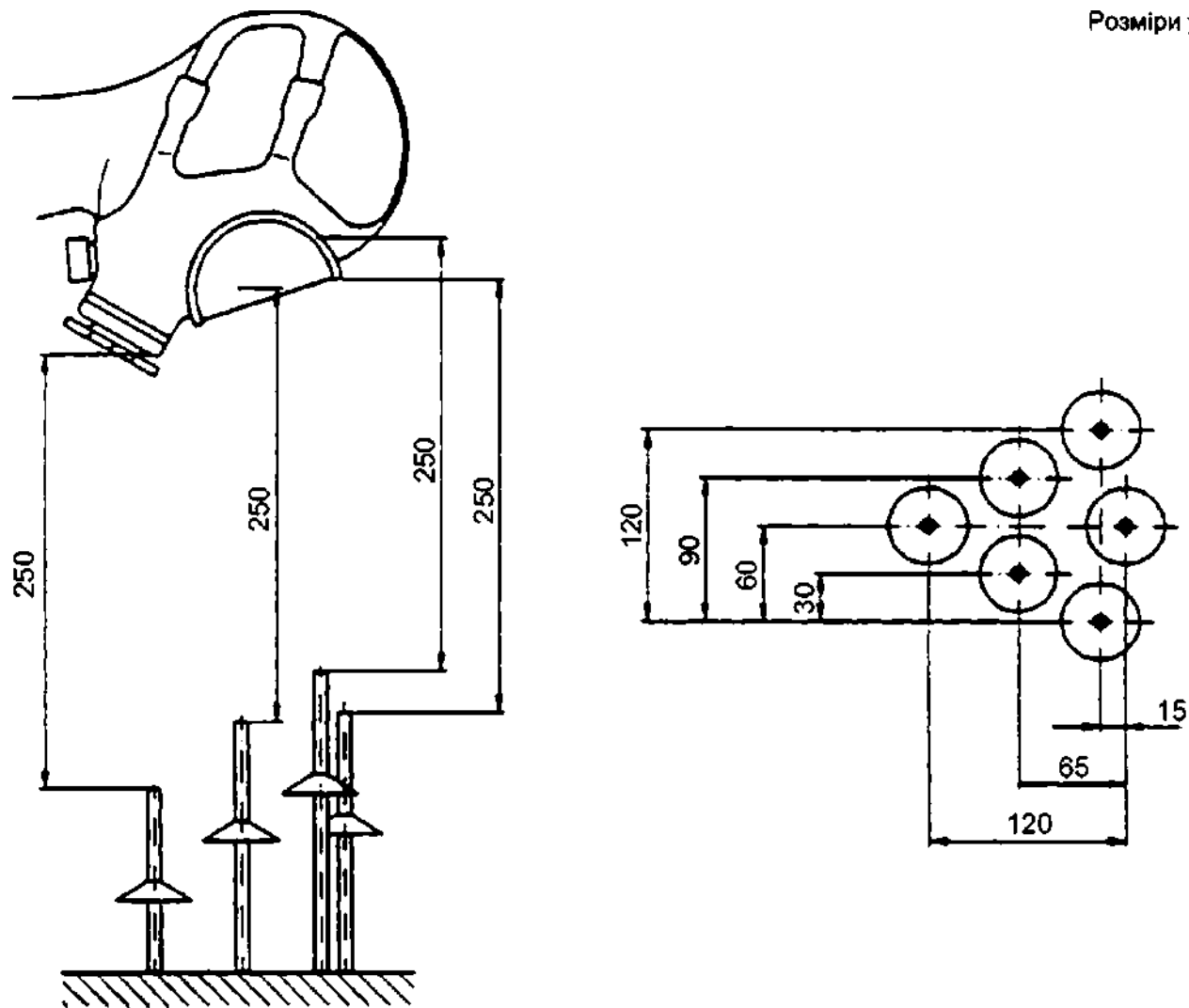
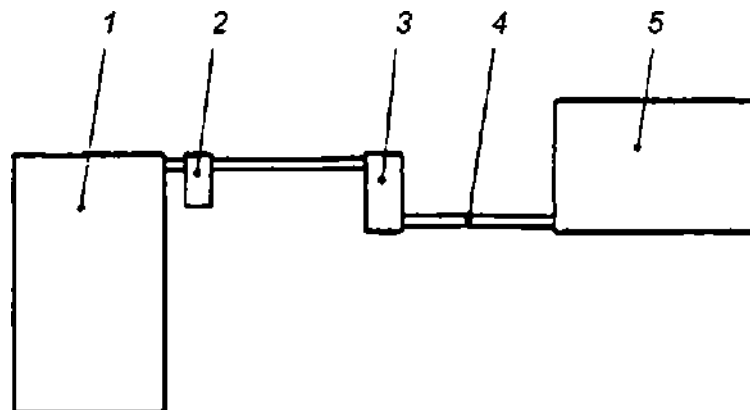
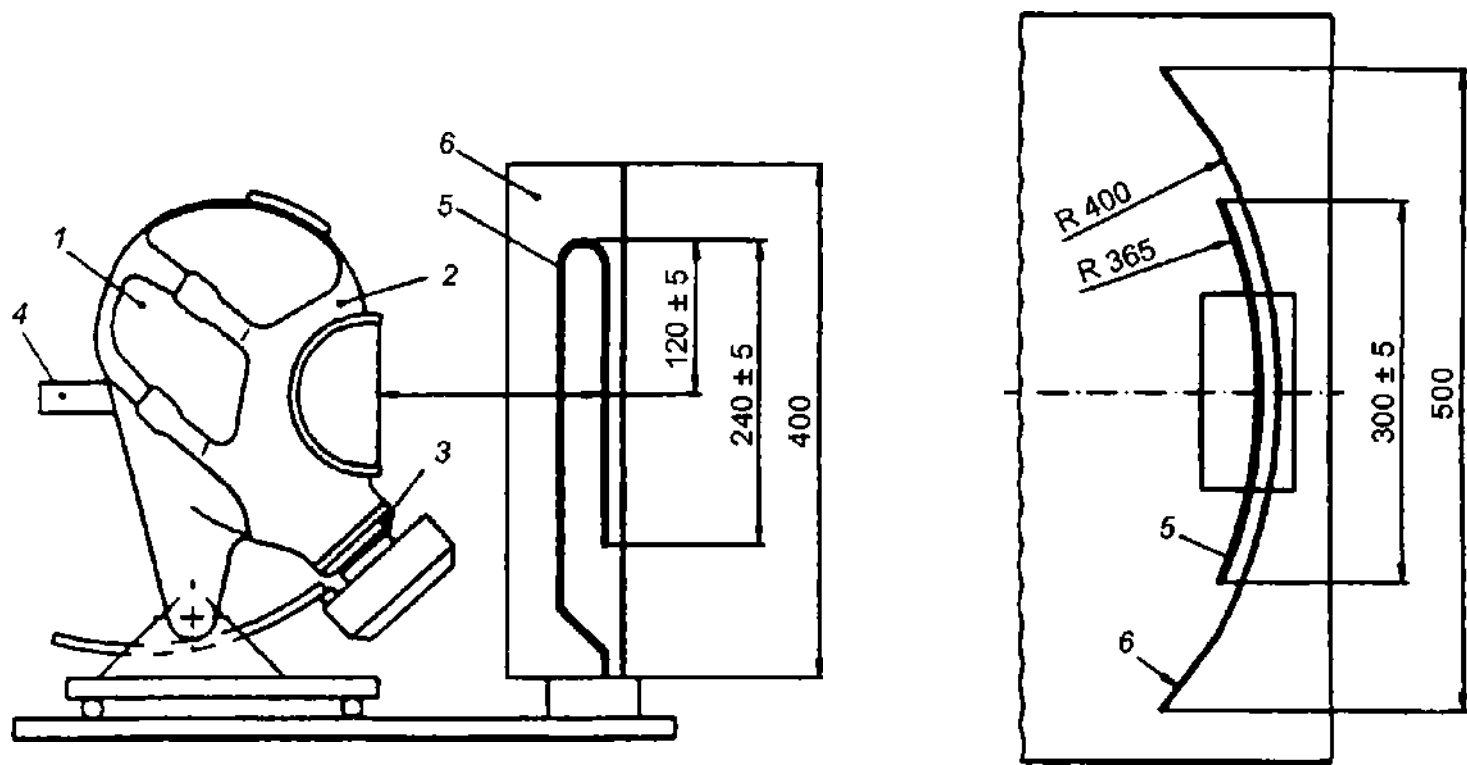


Рисунок 2 — Схема розташування шести пропанових пальників



- 1 — контейнер з пропаном;
- 2 — точний манометр і пристрій регулювання;
- 3 — обмежувач полум'я;
- 4 — з'єднувальні шланги (однакової довжини), що ведуть до пропанових пальників;
- 5 — пропановий пальник.

Рисунок 3 — Схема устаткування для випробовування стійкості до займання масок 2-го і 3-го класу



- 1 — металевий муляж голови;
 2 — маска;
 3 — з'єднувач дихального обладнання;
 4 — з'єднувач для дихальної машини;
 5 — джерело теплового випромінювання;
 6 — рефлектор.

Рисунок 4 — Будова устаткування для випробовування стійкості до дії теплового випромінювання

1.1.4 Порядок проведення випробовувань

Після перевіряння герметичності, згідно з 8.13, маску надійно, герметично і без деформувань надягають на металевий муляж голови і приєднують до дихальної машини.

За рахунок регулювання положення муляжу голови маску розміщують так, щоб центр панорамного скла був розташований на відстані приблизно 175 мм від джерела теплового випромінювання. Маска повинна розміщуватися вертикально до напрямку теплового потоку.

Після цього муляж голови з маскою замінюють на калориметр. Калориметр розташовують на відстані приблизно 175 мм від джерела теплового випромінювання в положенні, у якому зовнішня поверхня лінзи лицевої частини буде перебувати під час випробовування.

Джерело теплового випромінювання регулюють так, щоб потік теплової енергії становив $8,0 \pm 2$ кВт/м² на відстані приблизно 175 мм від джерела. За необхідності стабілізують подавання електроенергії. Між калориметром і джерелом теплового випромінювання розміщують ізолювальний екран.

Калориметр замінюють на муляж голови з маскою так, щоб лінзи маски були розташовані на місці калориметра. За таких умов проводять випробовування.

Вмикають дихальну машину. Через 3 хв вилучають екран (час початку випробовувань). Випробовують маску.

- протягом 20 хв, або
- до моменту візуального встановлення пошкодження або будь-яких інших показників пошкодження, помічених випробовувачем плюс додаткова хвилина експозиції.

1.1.5 Оцінювання герметичності

Маска повинна відповідати вимогам пункту 7.16 як до, так і після проведення випробовування.

Випробовування проводять відповідно до 8.13.

Примітка. Для порівняння герметичності маски до і після випробовувань стійкості до дії теплового випромінювання рекомендовано залишити маску на муляжі голови цього випробовувального устаткування.

8.7 Чищення та дезінфікування

Чищенню та дезінфікуванню за описом, що наведено в інформації виробника, підлягають усі зразки, які застосовують у випробовуваннях з визначення коефіцієнта підсосу.

Відповідність вимозі визначають під час випробовувань, описаних в 8.16 і 8.18.

8.8 Наголовний гарнітур

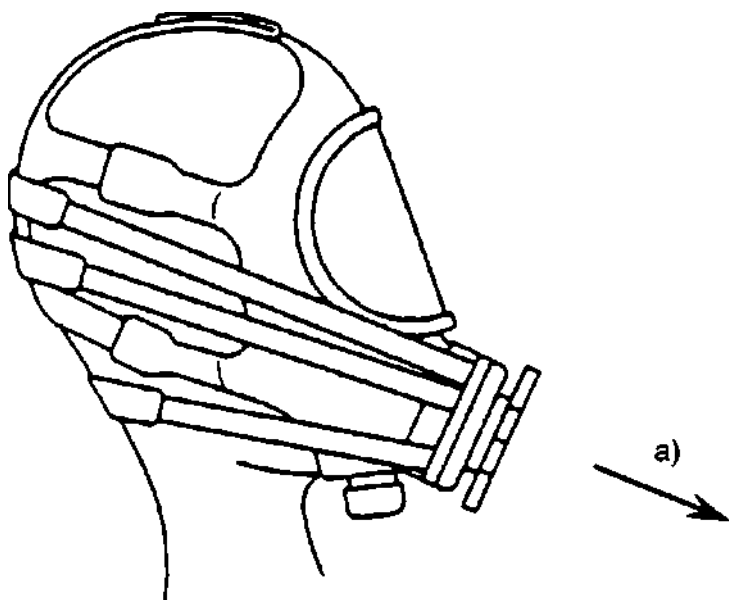
8.8.1 Випробовують три зразки: усі в тому стані, в якому їх доставили. Навантагу прикладають до вільних кінців ремінців.

8.8.2 Випробовують три зразки: усі в тому стані, в якому їх доставили. Залишкове лінійне деформування вимірюють через 4 год після закінчення випробовування.

8.9 З'єднувач

Випробовують три зразки: усі в тому стані, в якому їх доставили.

Лицеву частину надягають на муляж голови, який відрегульовують так, щоб навантага була прикладена вздовж осі з'єднання. Додатково закріплюють систему з обмежувальних ремінців або тасьми на корпус маски навколо з'єднувача так, щоб навантага була прикладена якомога безпосередньо до з'єднання в корпусі і створене обмежувальними ремінцями зусилля не прикладалась до усього наголовного гарнітура (див. рисунок 5). Випробовування триває 10 с.



а) розтягувальна навантага

Рисунок 5 — Будова устаткування для випробовування з'єднувача

8.10 Переговорна мембрана

8.10.1 Випробовують три зразки: усі в тому стані, в якому їх доставили.

У випробовуванні враховують тільки раптову зміну тиску.

8.10.2 Випробовують три зразки: усі в тому стані, в якому їх доставили.

8.10.3 Випробовують три зразки: усі в тому стані, в якому їх доставили.

8.11 Окуляри/панорамне скло

Випробовують п'ять зразків: усі в тому стані, в якому їх доставили.

Механічну міцність випробовують з повністю зібраною маскою, розміщеною на муляжі голови так, щоб сталева кулька (діаметром 22 мм, вагою приблизно 43,8 г) впала з висоти 1,30 м по центру окуляра або панорамного скла.

Герметичність випробовують згідно з 8.13 до і після випробовування механічної міцності.

8.12 Вдихальні і видихальні клапани

8.12.1 Випробовують три зразки: усі в тому стані, в якому їх доставили.

У разі потреби негативний тиск 80 мбар забезпечують за допомогою відкачування повітря.

8.12.2 Випробовують три зразки: усі в тому стані, в якому їх доставили.

8.13 Герметичність

Випробовування герметичності проводять з усіма зразками, як це визначено у цьому стандарті.

Випробовування проводять з застосуванням муляжу голови і за тиску мінус 10 мбар, створюваного в порожнині лицевої частини. У разі проведення випробовування лінію вдиху герметизують і зволожують диск

видихального клапана.

Тиск вимірюють звичайним методом, використовуючи шкалу з максимальним кроком поділок 0,1 мбар.

8.14 Вміст діоксиду вуглецю у вдихуваному повітрі

Один зразок у стані після постачання використовують у трьох окремих випробовуваннях.

Вимірний рівень діоксиду вуглецю дає змогу краще оцінити «шкідливий простір» лицевої частини ніж «реальне» вимірювання рівня діоксиду вуглецю у вдихуваному повітрі.

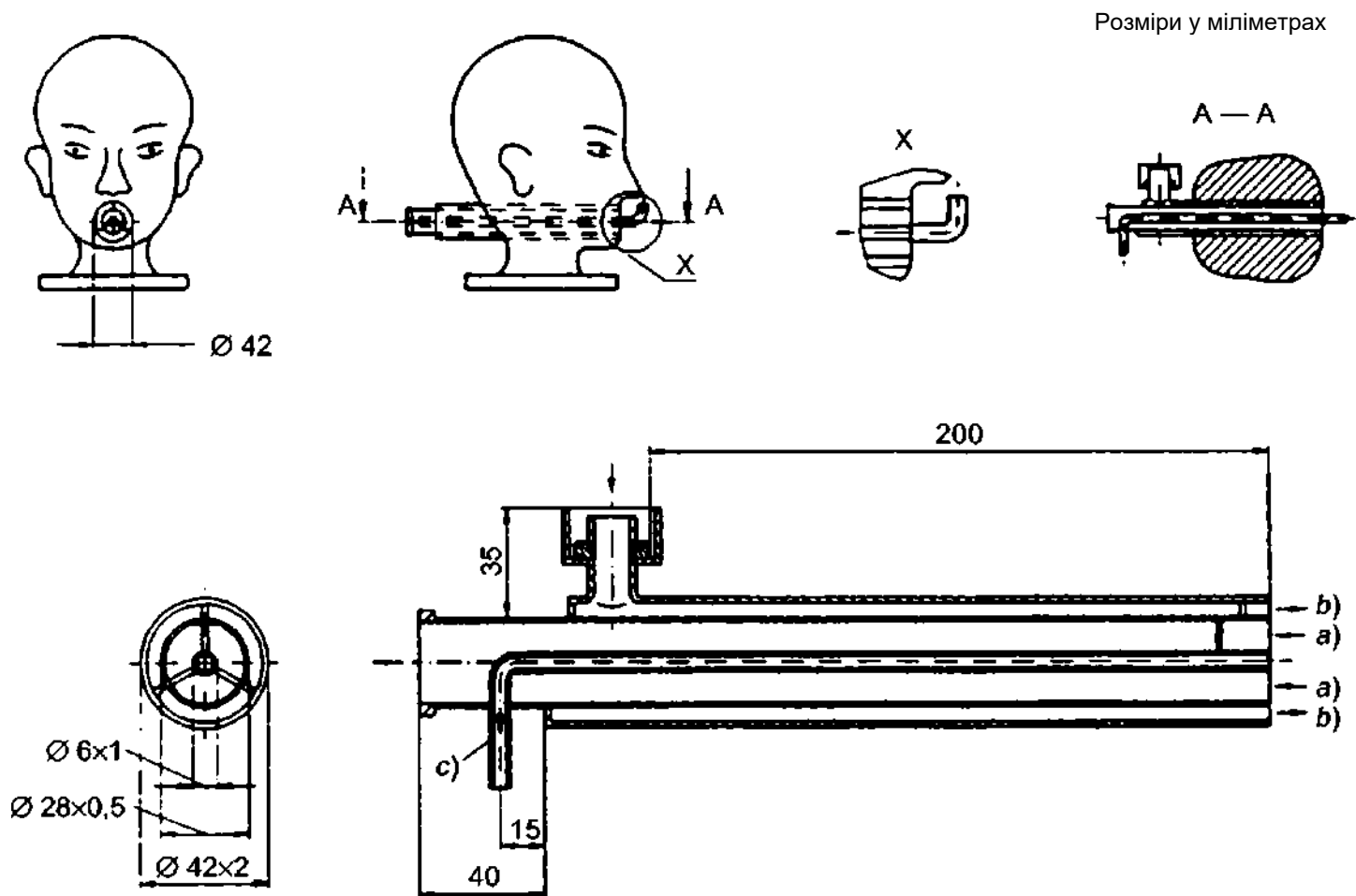
У випробовуваннях не застосовують допоміжних вентиляторів (тобто не можна створювати повітряного потоку в напрямку лицевої частини більше ніж 0,5 м/с).

Установка складається з дихальної машини з соленоїдними клапанами, які контролює машина, з'єднувального пристрою, витратоміра CO₂ і аналізатора CO₂.

Установка забезпечує дихальний цикл через лицеву частину за допомогою дихальної машини.

Лицеву частину надійно, герметично і без деформувань надягають на шеффілдівський муляж голови. За необхідності лицеву частину на муляжі голови герметизують (див. рисунок 6), наприклад, стрічкою ПВХ або іншими придатними засобами герметизації.

У разі вимірювання вмісту діоксиду вуглецю не використовують втулку для вимірювання опору диханню, зображену на рисунку 6.

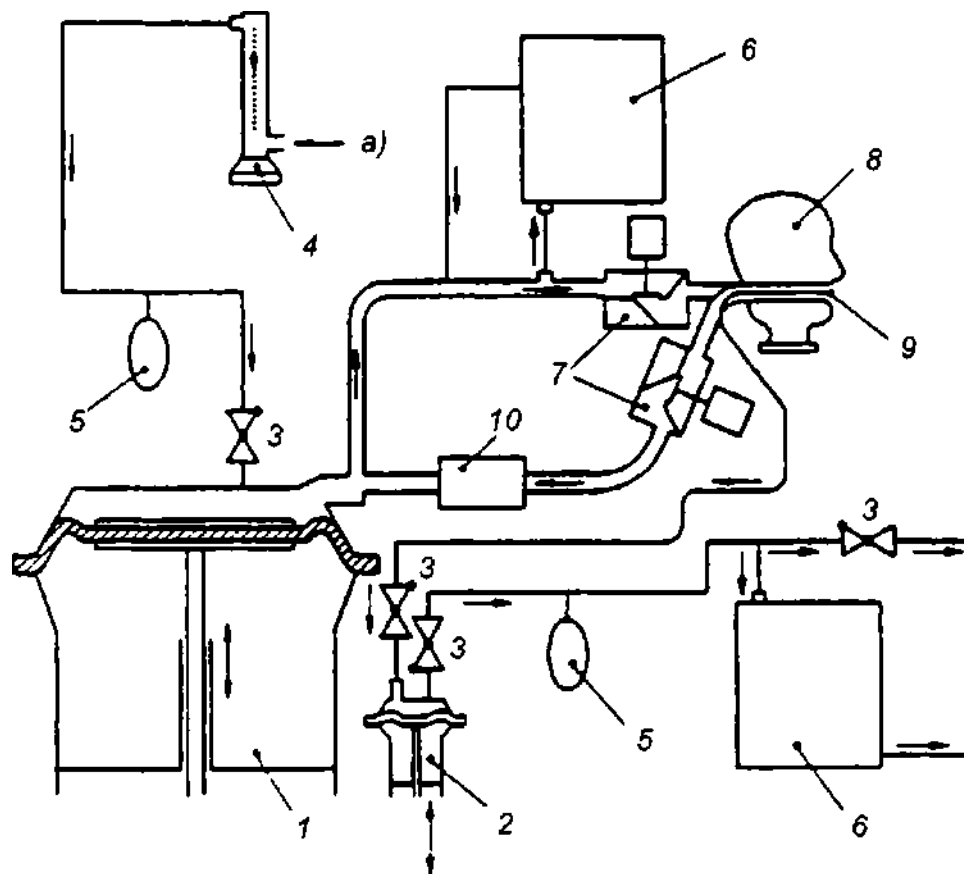


X) втулка для вимірювання опору диханню Б) видих

а) вдих

с) вимірювання CO₂ (під час вдихання)

Рисунок 6 — Муляж голови (шеффілдівська голова) для вимірювання вмісту діоксиду вуглецю у вдихуваному повітрі («шкідливий простір») і опору диханню масок



Як показано на рисунку 7, концентричні трубки повинні закінчуватись на рівні «губ» муляжу голови і трубка відбирання проб повинна закінчуватись на рівні кінця концентричних трубок.

Повітря подають в маску за допомогою дихальної машини, що забезпечує 25 циклів за хвилину за витрати 2 дм³/хід. У цьому разі вдихуване повітря повинне містити 5 % об'ємних діоксиду вуглецю.

Типову будову установки показано на рисунку 7.

Рисунок 7 — Схема установки для вимірювання вмісту діоксиду вуглецю у вдихуваному повітрі.

Для запобігання накопичування діоксиду вуглецю, необхідно використовувати поглинач CO₂ який розміщують між соленоїдним клапаном та дихальною машиною.

CO₂ надходить в дихальну машину через витратомір, компенсційний мішок і односторонній клапан.

Безпосередньо після соленоїдного клапана невелику кількість повітря постійно відбирають через лінію відбирання проб. Воно потім надходить до видихуваного повітря, пройшовши через аналізатор CO₂. Проби відбирають з центральної трубки також, коли у випробовуваннях застосовують двоциліндрове обладнання.

Для вимірювання CO₂ у вдихуваному повітрі у визначеному місці за допомогою допоміжної легені відбирають 5 % об'єму повітря на фазі вдиху дихальної машини, яке надходить до аналізатора CO₂. Загальний об'єм «шкідливого простору» повітряного шляху (за винятком шляхів дихальної машини) не

1 — дихальна машина;
2 — допоміжна легеня;
3 — односторонній клапан;
4 — витратомір;
5 — компенсатор;
6 — аналізатор діоксиду вуглецю;

7 — соленоїдний клапан;
8 — муляж голови;
9 — трубка відбирання проб вдихуваного
повітря (див. рисунок б);
10 — поглинач діоксиду вуглецю;
а) — діоксид вуглецю.

повинен перевищувати 2000 см³.

Вміст діоксиду вуглецю у вдихуваному повітрі необхідно постійно вимірювати і реєструвати.

Випробовування проводять до досягнення стабільного вмісту діоксиду вуглецю у вдихуваному повітрі.

Вміст діоксиду вуглецю в навколишній атмосфері вимірюють на відстані 1 м спереду муляжу голови на рівні кінчика носа. Вміст діоксиду вуглецю в навколишній атмосфері вимірюють один раз після стабілізації вмісту діоксиду вуглецю у вдихуваному повітрі.

Також рівень діоксиду вуглецю в навколишній атмосфері можна виміряти в трубці відбирання проб у разі припинення подавання в неї діоксиду вуглецю.

Результати вимірювань визнають дійсними тільки у випадку, якщо рівень діоксиду вуглецю в навколишньому повітрі менше ніж 0,1 %.

Лабораторний рівень діоксиду вуглецю в навколишній атмосфері віднімають від результату вимірювання.

Проводять три окремих випробовування зразка. Середній результат цих випробовувань заносять до звіту як вміст діоксиду вуглецю в повітрі, що вдихається.

Лицеві частини без вдихальних клапанів випробовують разом з укомплектованим дихальним апаратом за винятком тих лицевих частин, що призначені для використання з регенерувальними дихальними апаратами. Це дає змогу випробовувати лицеві частини без вдихальних і (або) видихальних клапанів.

8.15 Опір диханню

8.15.1 Загальні положення

Випробовують три зразки: усі в тому стані, в якому їх доставили.

Опір диханню для лицевої частини надійно, герметично і без деформувань закріпленої на ше-філдовському муляжі голови послідовно вимірюють в 5 визначених напрямках. Напрямки такі: прямо вперед; вертикально вгору, вертикально вниз; з нормальною вертикальною віссю голови, що розміщена горизонтально; лицева частина повернута вправо і вліво.

У разі вимірювання опору диханню використовують втулку, позначену на рисунку 6 символом «х». Повітряний потік, у якому вимірюють опір диханню, доводять до 23 °С і абсолютного тиску 1 бар.

8.15.2 Маски з іншим з'єднанням ніж у EN 148-3

Опір диханню вимірюють з використанням дихальної машини, відрегульованої на режим роботи 25 циклів за хвилину і 2 дм³/хід або забезпечують постійний потік повітря 160 дм³/хв.

Також вимірюють опір на вдиху за постійного потоку повітря 30 дм³/хв і 95 дм³/хв.

8.15.3 Маски з нарізевим з'єднанням згідно з EN 148-3

Опір диханню вимірюють з використанням дихальної машини, відрегульованої на режим роботи 25 циклів за хвилину і 2 дм³/хід або 40 циклів за хвилину і 2,5 дм³/хід.

Також вимірюють опір на видиху за постійного потоку повітря 10 дм³/хв.

8.16 Коефіцієнт підсоу

8.16.1 Загальний порядок проведення випробовування

Лабораторні випробовування повинні показати високу здатність такої лицевої частини захищати користувача від передбачуваної потенційної небезпеки.

Однаково придатні методи з використанням хлориду натрію і гексафториду сірки.

Випробовують два зразки: один — в тому стані, в якому його доставили, і один — підготовлений відповідно до 8.2. після повернення до температури навколишнього середовища.

8.16.1.1 Коефіцієнт підсоу

Перед проведенням випробовувань необхідно перевірити робочий стан лицевої частини і можливість її безпечного використання.

До випробовувань залучають осіб, що мають досвід роботи з таким чи подібним обладнанням.

Підбирають групу з 10 поголених людей (без бороди і бакенбардів), яка охоплює набір характеристик обличчя типових споживачів (винятки становлять серйозні відхилення від норми). Необхідно врахувати, що не кожній особі можна підібрати придатну за розміром маску. Таких осіб не можна залучати до випробовувань.

У звіті про випробовування (в інформаційних цілях) наводять розмір обличчя кожного з 10-и випробовувачів відповідно до чотирьох розмірів обличчя згідно з рисунком 8.



Рисунок 8 — Розміри обличчя

У випадку, якщо виробляють більш ніж один розмір масок, випробовувач повинен вибрати придатний для себе розмір за інструкціями виробника.

8.16.1.2 Випробовувальне обладнання

а) Випробовувальна атмосфера

Випробовувальне повітря потрібно за можливості подавати зверху ковпака/камери на випробовувану через повітряподавач і розпилювач повітря зі швидкістю потоку повітря 0,1 — 0,2 м/с.

Концентрацію випробовувальної речовини всередині ефективного робочого об'єму вимірюють для перевірки її однорідності. Швидкість потоку вимірюють поблизу голови випробовувану. Конструкція ковпака повинна передбачати за необхідності подавання дихального повітря (повітря, що вільне від випробовувальної речовини) до лицевої частини випробовувану.

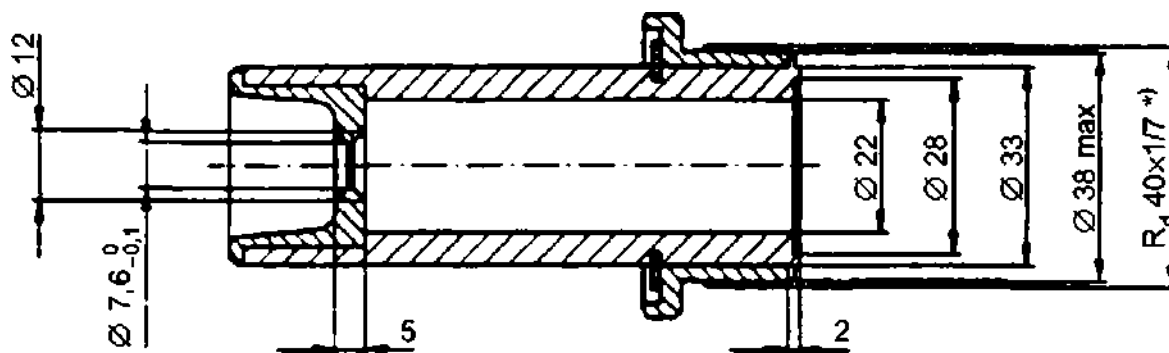
б) Доріжка

Горизонтальна доріжка здатна забезпечувати рух зі швидкістю 6 км/год.

с) Імітатор фільтра

Якщо лицева частина призначена для використання з фільтром відповідно до EN 148-1, необхідно застосовувати пристрій (див. рисунок 9) для імітації опору фільтрів, призначених для цього типу лицевої частини. Такий імітатор приєднують до лінії подавання чистого повітря надлегким гнучким шлангом.

Якщо в лицевій частині передбачене застосування спеціального з'єднання, лінію подавання чистого повітря приєднують до фільтра, призначеного для використання згідно з інструкціями виробника, з найбільшою вагою і (або) опором диханню. Важливо, щоб таке прикріплення шланга чистого повітря не здійснювало впливу на свободу руху випробовувану і не потребувало вилучання будь-яких ущільнювальних засобів в лицевій частині. За необхідності забезпечують підтримування шланга.



Розміри у міліметрах

Рисунок 9 — Імітатор фільтра для фільтрів (лицевих частин) з нарізью відповідно до EN 148-1

8.16.1.3 Порядок проведення випробовувань

Випробовувачів ознайомлюють з інструкціями виробника щодо підбирання лицевих частин і, за необхідності, випробовувану показують спосіб правильного надягання лицевої частини відповідно до інструкцій з експлуатації.

Після припасування лицевої частини, випробовувана запитують «Підходить вам маска?» Якщо він відповідає «Так», випробовування продовжують. Якщо він відповідає «Ні», випробовувана вилучають з групи, замінюють на іншого випробовувану і роблять запис у звіті.

Інформують випробовувачів про те, що, за бажання, вони можуть підрегулювати маску в процесі випробовування. Однак, у такому випадку, необхідно повторити відповідну частину випробовувань, відновивши вихідні параметри системи.

Випробовувані не повинні отримувати інформацію про результати випробовувань в процесі їх проведення.

Послідовність випробовувань така:

- 1 Упевнюються у відсутності випробовувального повітря.
- 2 Розміщують випробовувану під ковпаком/у камері. Приєднують пробовідбірник до лицевої частини. Випробовувач повинен рухатися зі швидкістю 6 км/год протягом 2 хв. Вимірюють концентрацію тест-речовини всередині лицевої частини для визначення фонового рівня.
- 3 Досягають стабілізації показників на приладах.
- 4 Вмикають подавання випробовувального повітря.
- 5 Випробовувач повинен продовжувати рух приблизно 2 хв або до моменту стабілізації параметрів атмосфери під ковпаком.
- 6 Під час ходіння випробовувач виконує такі вправи:
 - a) ходить без поворотів голови або без розмови протягом 2 хв;
 - b) здійснює повороти головою зі сторони в сторону (15 разів) протягом 2 хв, імітуючи цим огляд стін тунелю;
 - c) здійснює рухи головою вгору і вниз (15 разів) протягом 2 хв, імітуючи цим огляд підлоги і стелі;
 - d) читає алфавіт або інший погоджений текст вголос протягом 2 хв, імітуючи цим розмову з колегою;
 - e) здійснює ходьбу без поворотів голови або без розмови протягом 2 хв.
- 7 Заносять до звіту
 - a) значення концентрації тест-речовини в камері;
 - b) коефіцієнт підсосу для кожного періоду випробовування.
- 8 Вмикають подавання випробовувальної речовини під ковпак. Виводять випробовувану з-під ковпака після очищення камери від тест-речовини.

Після кожного випробовування лицеву частину чистять, дезінфікують і підсушують перед другим випробовуванням підсосу.

9 .16.1.4 Випробовувальне устаткування

Вищевказаний порядок проведення випробовувань застосовують до масок, призначених для використання з фільтрувальними пристроями. Цей порядок також застосовують до масок із з'єднаннями, згідно з EN 148-1, призначених для використання з ізолювальними дихальними апаратами. Для масок із з'єднаннями, іншими ніж в EN 148-1, визначають комплектне обладнання, яке використовують у випробовуваннях.

8.16.2 Метод із застосуванням гексафториду сірки (SF₆)

8.16.2.1 Принцип

Випробовувач з випробовуваним апаратом рухається по доріжці з розміщеним над нею ковпаком/камерою. В ковпаку/камері створюється потік з постійною концентрацією SF₆. Повітря відбирають зсередини лицевої частини і аналізують. Пробу відбирають через пробовідбірник, розміщений в пробитому в корпусі маски отворі.

8.16.2.2 Випробовувальне устаткування

Загальну будову наведено на рисунку 10.

a) Випробовувальна речовина

За цим методом використовують SF₆НК випробовувальний газ. Випробовувач з випробовуваною лицевою частиною стоїть так, щоб випробовувальна атмосфера з SF₆ оточувала його голову. Точне визначення значення коефіцієнта підсосу за допомогою відповідних приладів забезпечується в діапазоні від 0,01 % до 20 % залежно від вихідної концентрації речовини в атмосфері.

Примітка. Рекомендовано використовувати випробувальну атмосферу 0,1 % — 1 % за об'ємом.

b) Виявлення

Вміст SF₆ у випробувальній атмосфері потрібно аналізувати за можливості безперервно відповідним аналізатором (наприклад, таким, що базується на вимірюванні теплопровідності або на інфрачервоній спектроскопії).

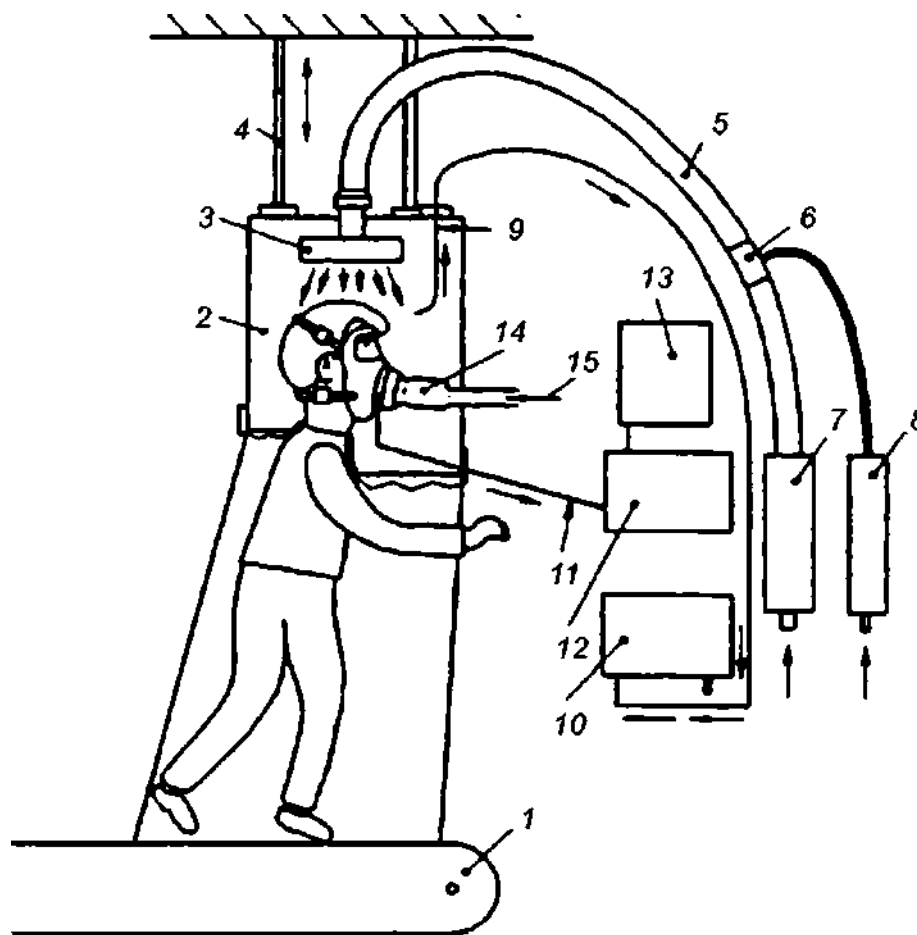
Пробовідбірник випробувальної атмосфери не повинен бути розташований поблизу видихального клапана. Концентрацію SF₆ всередині лицевої частини потрібно аналізувати і реєструвати детектором електронного захвату (ECD) або інфрачервоною системою. Ця концентрація, виміряна якомога ближче до рота випробувача (приблизно 5 мм від центру лицевої частини) є виміром внутрішнього підсосу.

Випробовування проводять за умов температури і вологості навколишнього середовища.

8.16.2.3 Відбирання проб

Щоб підготувати маску до випробовувань, пробивають корпус або панорамне скло і внутрішню маску (за наявності). До аналізатора герметично приєднують максимально тонку і коротку трубку, що веде в середину маски. Об'ємна швидкість відбирання проб повинна бути постійна в діапазоні від 0,3 до 1,5 дм³/хв.

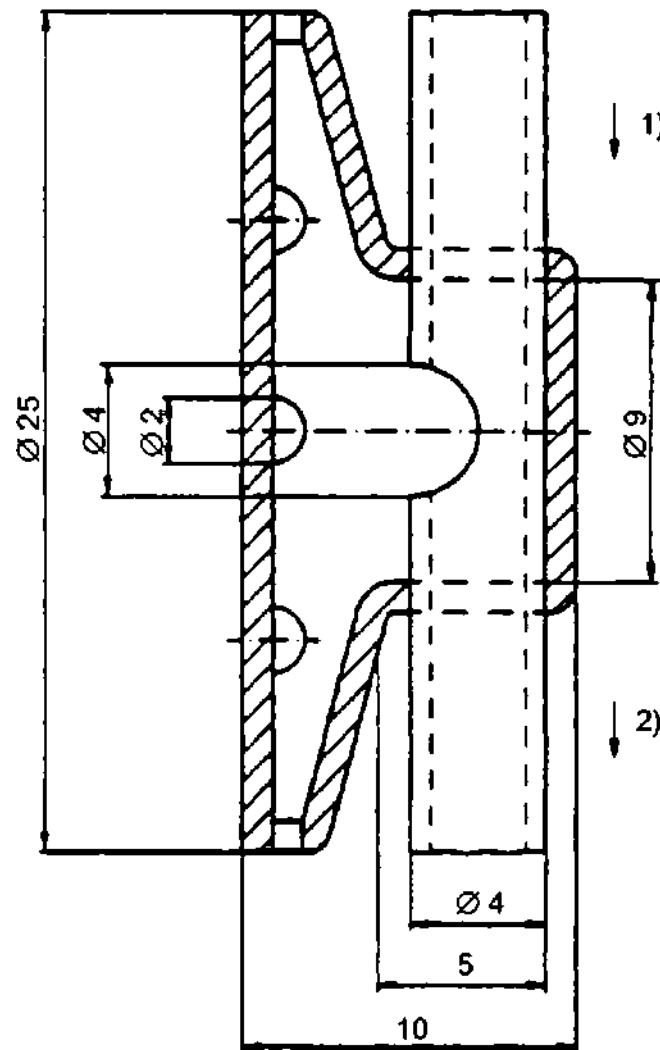
Примітка. Рекомендовано застосовувати пробовідбірник з великою кількістю отворів. На рисунку 11 показано придатну конст-



рукцію.

- | | |
|--|---|
| 1 — доріжка; | 10 — прилад для вимірювання концентрації тест-речовини в камері; |
| 2 — випробувальний ковпак / камера; | 11 — трубка для відбирання проб повітря з тест-речовиною, яку вдихають; |
| 3 — розподілювач потоку; | 12 — прилад для вимірювання концентрації тест-речовини у вдихуваному повітрі; |
| 4 — підвіска; | 13 — реєструвальний пристрій; |
| 5 — шланг подавання тест-речовини; | 14 — імітатор фільтра; |
| 6 — точка змішування повітря і SF ₆ ; | 15 — дихальне повітря. |
| 7 — витратомір з пристроєм регулювання подавання повітря; | |
| 8 — витратомір для SF ₆ (100 об. %) з регульовальним вентиляем; | |
| 9 — пробовідбірник тест-речовини; | |

Рисунок 10 — Загальна будова установки для вимірювання коефіцієнта підсосу повітря з використанням гексафториду сірки



Рисунк 11 — Придатний пробовідбірник

- 1) сухе повітря
2) проба повітря + сухе повітря

8.16.2.4 Оброблення результатів вимірювань коефіцієнта підсосу.

Значення коефіцієнта підсосу (P) розраховують за результатами замірів, що проведені в останні 100 с кожної з вправ, щоб уникнути змішування результатів послідовних вправ.

Значення P у відсотках розраховують за формулою:

$$P(\%) = S \cdot 100,$$

де S_1 — концентрація тест-речовини в камері;

S_2 — виміряна середня концентрація у підмасковому просторі.

Примітка. Вимірювання S_2 за можливості здійснюють інтегральним реєстратором. Концентрація в пробі, відібраній зсередини лицевої частини, дорівнює виміряній концентрації мінус фоновий рівень.

8.16.3 Метод з використанням натрію хлору (NaCl)

8.16.3.1 Принцип

Випробувач з випробовуваним апаратом рухається по доріжці з розміщеним над нею ковпаком. Через ковпак створюють потік з постійною концентрацією NaCl. Повітря відбирають зсередини лицевої частини і аналізують на фазі вдиху дихального циклу для визначання вмісту NaCl. Зміни тиску всередині лицевої частини використовують для активації багатоложкового клапана так, щоб відбиралося тільки вдихуване повітря. Для цих цілей всередині маски розміщують другий пробовідбірник.

8.16.3.2 Випробовувальне устаткування

ДСТУ EN 136:2003

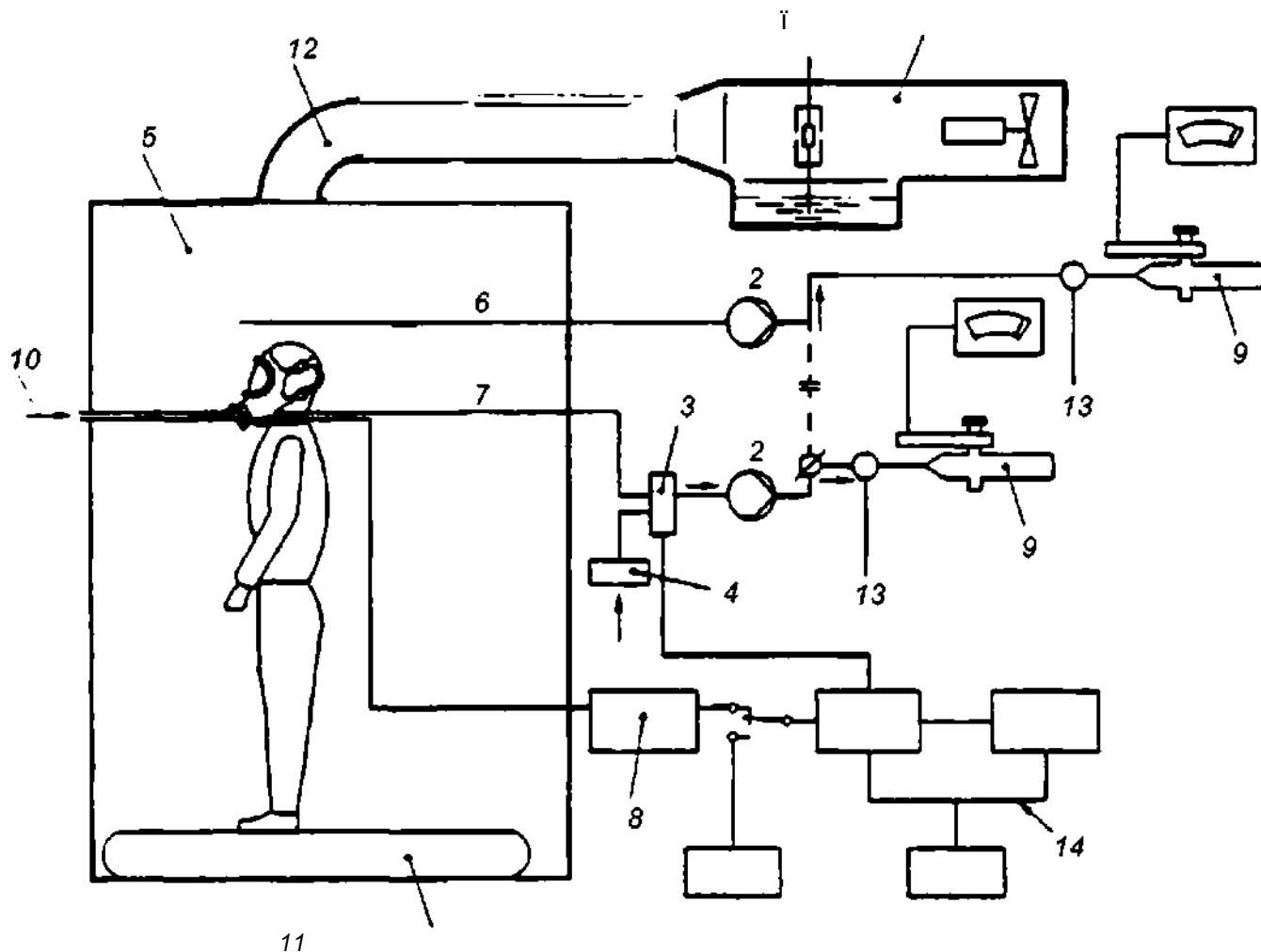
Загальну будову установки наведено на рисунку 12.

8.16.3.2.1 Генератор аерозолію

Аерозоль хлориду натрію отримують з 2 %-ого розчину NaCl у дистильованій воді. Застосовують розпорошувач Колісона (див. рисунок 13). Сопла генератора не повинні бути направлені в сторону отворів у резервуарі. Необхідний потік повітря з об'ємною витратою 100 дм³/хв за тиску 7 бар. Генератор і його корпус приєднують до трубопроводу, де забезпечується постійний потік повітря. За необхідності, для отримання повністю сухих часток в аерозолі, слід нагрівати або осушувати повітря.

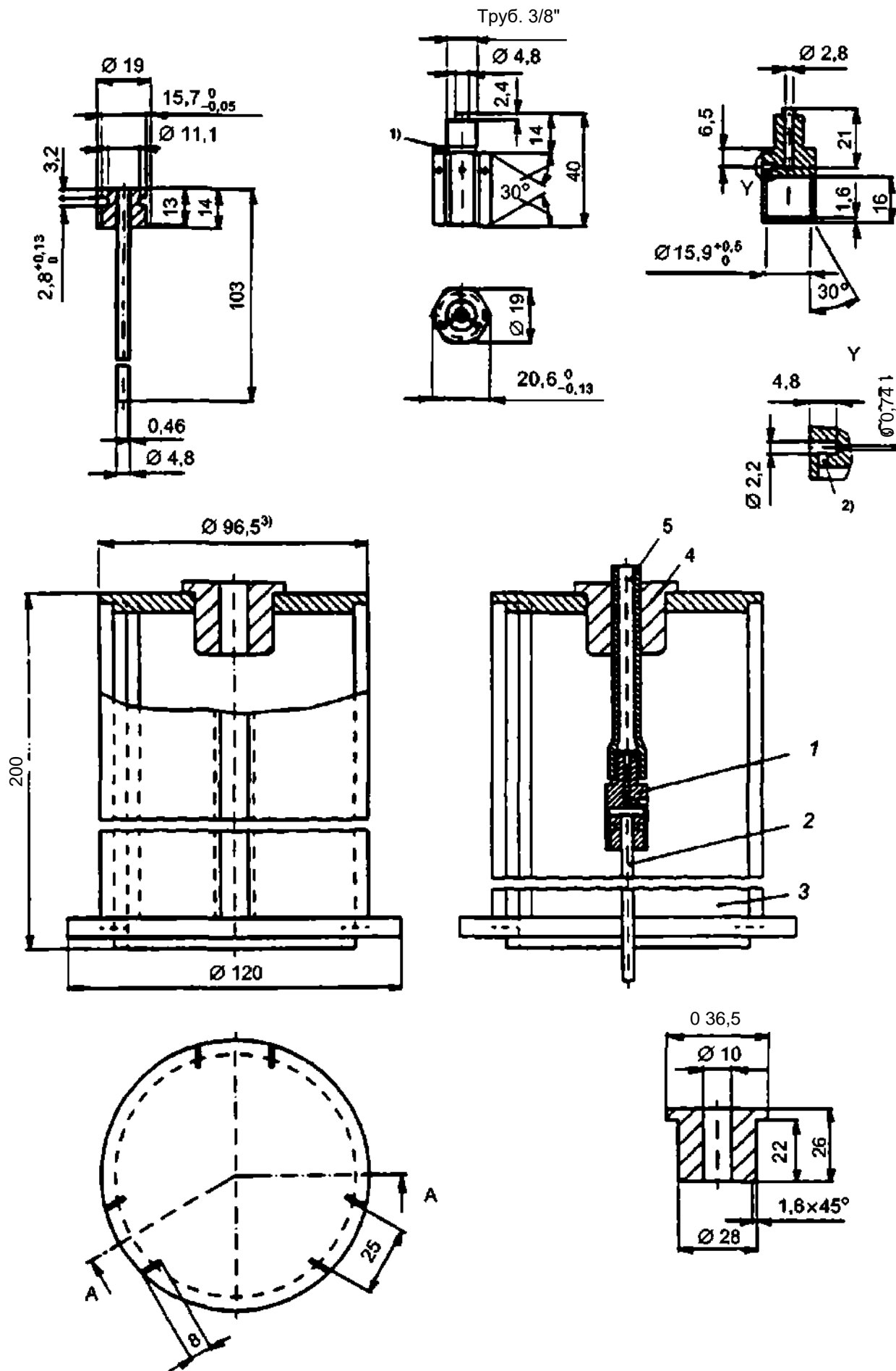
8.16.3.2.2 Випробовувальна речовина

Концентрація хлориду натрію у ковпаку повинна становити (8 ± 4) мг/м³ і змінюватися в межах ефективного робочого об'єму не більш ніж на 10 %. Розподіл часток за розміром повинен бути в межах від 0,02 мкм до 2 мкм еквівалентного аеродинамічного діаметра, якщо середньомасовий діаметр 0,6 мкм.



- 1 — генератор аерозолію;
- 2 — насос;
- 3 — багатоходовий клапан;
- 4 — фільтр;
- 5 — камера;
- 6 — відбирання проб з ковпака/камери;
- 7 — відбирання проб з підмаскового простору;
- 8 — манометр;
- 9 — фотометр;
- 10 — імітатор для подавання чистого повітря;
- 11 — доріжка;
- 12 — трубопровід і розподільувач потоку;
- 13 — додаткове подавання повітря;
- 14 — система розподілу фаз вдиху-видиху під час відбирання проб.

Рисунок 12 — Будова установки для визначання коефіцієнта підсосу повітря з використанням хлориду натрію



- 1 — сопло;
- 2 — трубка живлення, якою подається соляний розчин;
- 3 — пляшка поліетиленова;
- 4 — прокладка;
- 5 — повітряна рубка (0 10,0).

Рисунок 13 — Будова генератора

Національна примітка. Стосовно познач 1), 2), 3) по тексту пояснення не наведено.

8.16.3.2.3 Полуменевий фотометр

Для вимірювання концентрації NaCl в підмасковому просторі використовують полуменевий фотометр. Загальні характеристики приладу такі:

- a) фотометр повинен бути спеціально призначений для безпосереднього аналізування аерозолі NaCl;
- b) фотометр повинен бути здатний вимірювати концентрацію NaCl в діапазоні від 15 мг/м³ до 0,5 нг/м³;
- c) об'єм відбирання проб для фотометра не повинен перевищувати 15 дм³/хв;
- d) час реагування фотометра, за винятком системи відбирання проб, не повинен перевищувати 500 мс;
- e) чутливість приладу до інших речовин повинна бути зменшена, особливо до вуглецю, концентрація якого може змінюватись протягом дихального циклу. Це досягається забезпеченням ширини смуги пропускання інтерференційного фільтра не більш ніж 3 нм за наявності всіх фільтрів для інших побічних смуг.

8.16.3.2.4 Пристрій для відбирання проб

Пробу потрібно подавати у фотометр тільки на фазі вдиху дихального циклу. Під час фази видиху у фотометр подають чисте повітря. Основними елементами такої системи є:

- a) електроклапан з часом реакції 100 мс. Клапан повинен мати мінімально можливий «шкідливий простір» і можливість проходження прямого необмеженого потоку у відкритому положенні;
- b) датчик тиску здатний визначати найменшу зміну тиску приблизно 0,05 мбар і приєднаний до пробовідбірника, що розміщується в порожнині півмаски. Датчик повинен мати регульовальний поріг чутливості і сигналізувати про зміну напрямку тиску. Датчик повинен працювати надійно за прискорень, що створюються рухами голови випробовувана;
- c) систему розподілу фаз вдиху-видиху, що спонукає клапан реагувати на сигнал, який надходить від датчика тиску;
- d) таймер для реєстрування пропорційності загального дихального циклу, під час якого відбирають пробу.

Схему такої пробовідбірної системи показано на рисунку 12.

8.16.3.2.5 Пробовідбірні трубки і пробовідбірник

Пробовідбірні трубки повинні бути пластикові з внутрішнім діаметром 4 мм.

Пробовідбірник надійно і герметично приєднують до лицевої частини максимально наближуючи до центральної лінії лицевої частини і проводять через внутрішню маску (за її наявності). Придатний пробовідбірник показано на рисунку 11. Пробовідбірник регулюють так, щоб він торкався губ випробовувана.

8.16.3.2.6 Насос для відбирання проб.

Якщо насос не вбудований у фотометр, під час проведення випробовувань необхідно застосовувати насос для відбирання проб повітря. Придатними вважають деякі типи мембранних насосів. Насос повинен забезпечувати мінімізацію втрат аерозолі всередині насоса і змін у об'ємному потоці, що спричинюються змінами тиску в пробовідбірній зоні.

Насос регулюють так, щоб відбирання проби становило 1 дм³/хв. Для деяких типів фотометрів може бути потрібним розбавлення проби чистим повітрям.

8.16.3.2.7 Визначання концентрації всередині ковпака/камери.

Концентрацію аерозолі в камері в процесі випробовувань контролюють через окрему систему відбирання проб, щоб запобігти забрудненню системи відбирання проб з лицевої частини. Бажано також використовувати окремий полуменевий фотометр.

У випадку, якщо застосування другого фотометра неможливе, дозволено використання окремої системи відбирання проб і одного фотометра. У такому випадку необхідно дочекатися повернення показників фотометра до фонового рівня.

8.16.3.2.8 Детектор тиску

Другий зонд розташовують біля пробовідбірника, вводять до внутрішньої маски і приєднують до датчика тиску.

8.16.3.3 Обробляння результатів вимірювання коефіцієнта підсосу повітря

Значення коефіцієнта підсосу P розраховують за результатами замірів, що проведені в останні 100 с кожної з вправ, щоб уникнути змішування результатів послідовних вправ.

Значення Р у відсотках розраховують за формулою:

$$P(\%) = \frac{C_2 (AN + EX)}{1 AN} \cdot 100,$$

де C_1 — концентрація NaCl в випробовувальній атмосфері;

C_2 — виміряна середня концентрація NaCl в підмасковому просторі;

AN — загальна тривалість вдиху;

EX — загальна тривалість видиху.

Вимірювання C_2 , за можливості, здійснюють інтегральним реєстратором. Концентрація в пробі, відібраній з підмаскового простору лицевої частини, дорівнює виміряній концентрації мінус значення фонового рівня.

8.17 Площа поля зору

Випробовують один зразок: у тому стані, в якому його доставили.

Лицеву частину надягають на муляж голови (див. рисунок 14), розміщуючи спочатку підборіддя в «чашку» лицевої частини, а потім і саму лицеву частину на обличчі муляжу голови. Ремінці розміщують навколо муляжу голови і відрегульовують так, щоб забезпечити максимальне поле зору. Наголовні ремінці натягують так, щоб забезпечити симетричну посадку лицевої частини на муляжі голови, використовуючи тальк, щоб зменшити тертя між муляжем і ремінцями. Прикладене до ремінців натягувальне зусилля повинне становити 50 Н.

Вимірювання загальної площі поля зору і перекривальної площі поля зору виконують для трьох окремих надягань лицевої частини на муляж голови.

У разі оцінювання використовують діаграму (див. рисунок 15).

Для вимірювання застосовують планіметричний або масовий метод.

Середнє значення трьох результатів заносять до звіту як загальну площу поля зору і площу перекривального поля зору.

Примітка. Необхідно звернути увагу на те, щоб край чаші апертометра був розміщений точно на лінії нитки розжарювання електричних лампочок муляжу голови. Два критичні розміри відмічено на рисунку 14 символом (*).

Національна примітка. Критичні розміри на рисунку 14 символом (*) не відмічено.

8.18 Випробовування експлуатаційних властивостей

8.18.1 Загальні положення

Випробовують два зразки після попереднього підготовлення відповідно до 8.2.

Усі випробовування проводять з двома випробовувачами в умовах нормальної температури навколишнього середовища. Температуру та вологість заносять до звіту про випробовування.

Під час випробовувань до лицевої частини із з'єднувачем, згідно з EN 148-1, приєднують імітатор фільтра (рисунок 9). До лицевих частин з іншим з'єднувачем прикріплюють фільтр або інше устаткування, яке звичайно використовують з такою лицевою частиною.

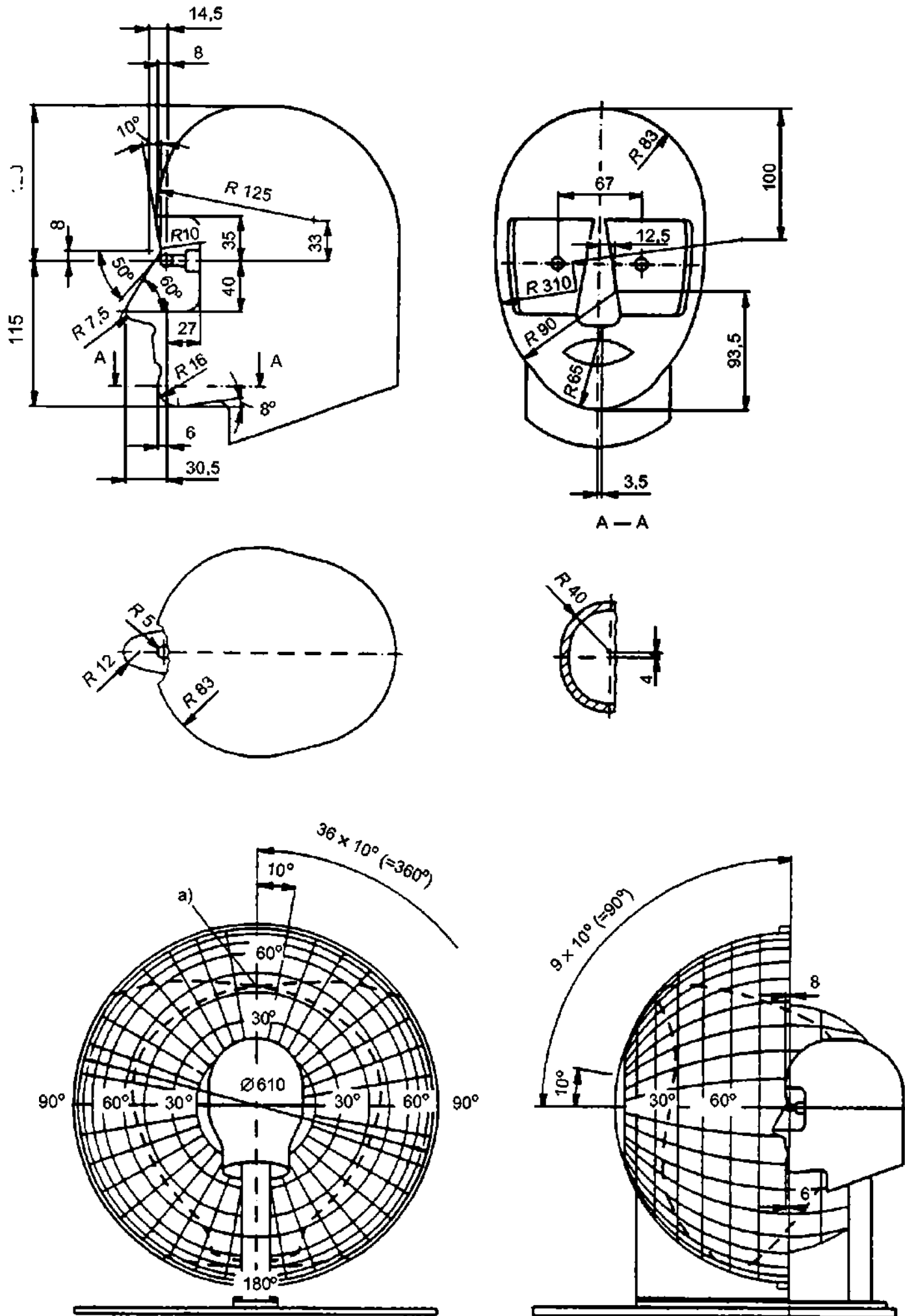
До випробовувань залучають осіб, котрі мають досвід роботи з таким чи подібним устаткуванням.

Під час випробовувань апарат суб'єктивно оцінюють випробовувач і, після випробовувань, реєструє таку інформацію:

- a) наголовний гарнітур, тобто надягання і знімання, здатність до регулювання, надійність і зручність;
- b) надійність кріплень і з'єднувальних муфт;
- c) площа поля зору;
- d) бачення через маску (викривлення, запотівання);
- e) передавання мови;
- f) інші зауваги випробовувана (за бажанням).

8.18.2 Ходіння

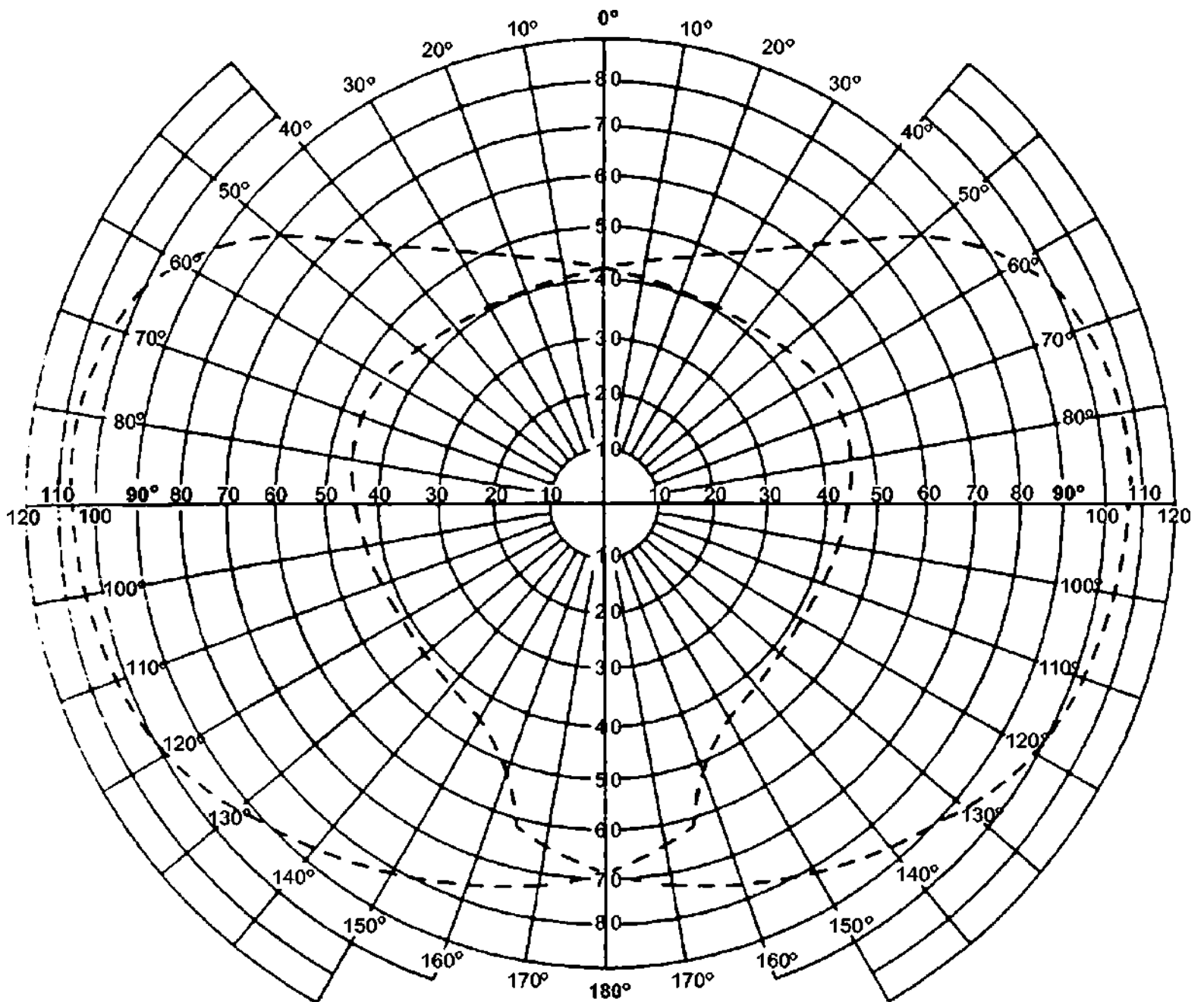
Випробовувані, одягнуті в звичайний робочий одяг і лицеву частину маски, повинні ходити з постійною швидкістю 6 км/год в горизонтальній площині. Випробовування повинно бути безперервне, без знімання апарата, протягом 10 хв.



Розміри у міліметрах

а) перенесення звичайного поля зору із звичайним перекривальним полем зору на діаграму.

Рисунок 14 — Апертометр



Звичайне поле зору із звичайним перекривальним полем зору (бінокулярне поле зору)

Площа, охоплена окружними лініями діаграми пропорційна відповідним площам, відміченим на сферичній поверхні апертометра.

Напівсферична поверхня, подана в середині кола 90° = 126,90 см²

Звичайне поле зору всередині кола 90° (78,8 %) = 100,00 см²

Звичайне поле зору ззовні кола 90° = 12,00 см²

Звичайне загальне поле зору = 112,0 см² = 100 %

Форма лінз: _____

Модель лицевої частини:

(розміри)

Загальне перекривальне поле зору = 39,0 см² = 100 %

Після вимірювання поля зору ефективну площу поля зору, визначену на апертометрі, переносять на діаграму. Вимірюють і заносять до звіту в см² тільки ефективну площу поля зору в межах звичайного поля зору по відношенню до ефективної перекривальної площі поля зору.

Планіметрична площа ефективного поля зору (загальна)..... см²

Планіметрична площа ефективного перекривального поля зору..... см²

Ефективна площа поля зору (загальна)..... %

Ефективна площа перекривального поля зору %

Рисунок 15 — Діаграма апертометра

8.18.3 Моделювання робочого процесу

В процесі випробовувань виконують вправи, що моделюють практичне використання лицевої частини. Випробовування проводять протягом 20 хв.

Послідовність операцій випробовування обирають за рішенням випробувальної лабораторії.

Окремі вправи кожного випробовування упорядковують так, щоб було достатньо часу для зауваг.

- а) ходіння протягом 5 хв по горизонтальній площині в приміщенні з габаритною висотою $(1,3 \pm 0,2)$ м;
- б) плазування протягом 5 хв по горизонтальній площині в приміщенні з габаритною висотою $(0,70 \pm 0,05)$ м,

с) заповнювання невеликої корзини (див. рисунок 16, об'єм корзини — приблизно 8 дм^3) гумовою стружкою або іншим придатним матеріалом з бункера висотою 1,5 м. Бункер має отвір внизу для того, щоб його вміст можна було вичерпувати лопаткою, і отвір зверху, щоб висипати гумову стружку з корзини. Випробовувач нахиляється або стає навколішки (за бажанням) та наповнює корзину гумовою стружкою. Потім він піднімає корзину і висипає її вміст назад в бункер. Цю вправу виконують 19 разів протягом 10 хв.

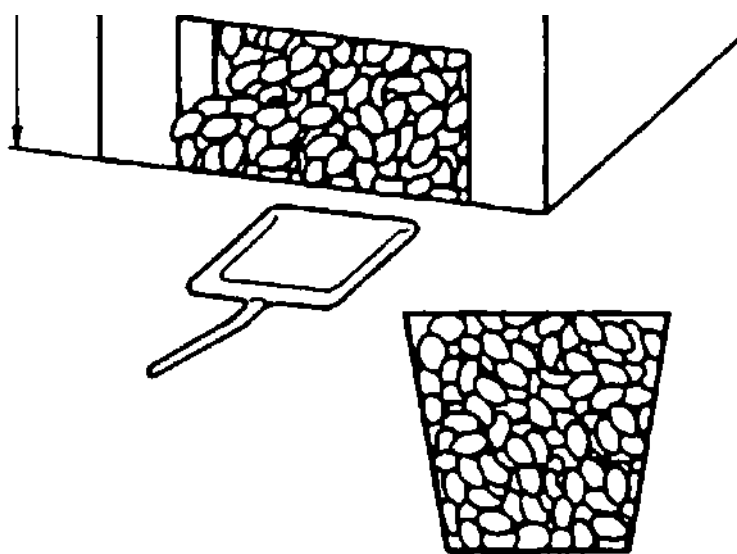
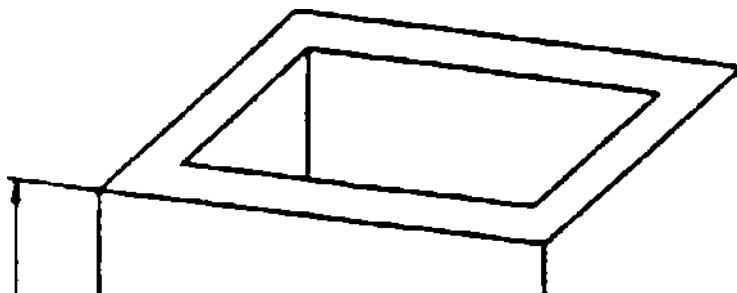


Рисунок 16 — Корзина і бункер, гумова стружка

9 МАРКОВАННЯ

9.1 Виробника потрібно ідентифікувати за назвою, торговельним знаком або іншими засобами ідентифікації виробника.

9.2 Усі одиниці продукції однакової моделі потрібно забезпечувати маркуванням для ідентифікування типу.

9.3 Позначення номера і року видання цього стандарту.

9.4 Відповідний номер класу за літерами «СІ_» безпосередньо за номером стандарту, наприклад ДСТУ EN 136:1996 CL 3

9.5 Надані засоби ідентифікації дати (року) виготовлення у випадках, коли на експлуатаційні властивості продукції може вплинути старіння.

9.6 Складові частини, які може замінювати уповноважений користувач, і деталі, які впливають на безпеку використання, повинні бути ідентифіковані.

Відповідну інформацію щодо частин, які не можуть бути помарковані, долучають до інформації, яку надає виробник.

9.7 Маркування повинно бути розбірливе і стійке.

10 ІНФОРМАЦІЯ, ЯКУ НАДАЄ ВИРОБНИК

10.1 Кожна маска повинна бути споряджена інструкціями виробника.

10.2 Інформація, яку надає виробник, повинна бути складена офіційною мовою(-ми) країни призначення.

10.3 У інструкціях, які надає виробник, повинна міститись уся необхідна для навченого і кваліфікованого персоналу інформація такого змісту:

- використання/обмеження до використання;
- класифікація лицевої частини;
- методи контролювання перед використанням;
- спосіб надягання та припасовування розміру;
- правила використання;
- чищення/дезінфікування;
- умови зберігання;
- правила обслуговування (краще окремо надрукована інструкція).

10.4 Інструкції, які надає виробник, повинні бути точні і унеможлиблювати різночитання. За необхідності в них можуть міститись ілюстрації, нумерація деталей, маркування тощо.

10.5 За необхідності у інформації, яку надає виробник, повинна міститись засторога про можливість виникнення ускладнень, що можуть бути передбачені. Наприклад:

- порушення щільності прилягання лицевої частини (методи контролювання перед використанням);
- малоймовірно, що коефіцієнт підсосу буде задовольняти відповідні вимоги у разі потрапляння поросту обличчя на смугу обтюрації лицевої частини;

- якість повітря;
- забруднювачі і нестача кисню;
- використання обладнання у вибухонебезпечній атмосфері;
- не дозволено використання масок 1-го класу з автономними дихальними апаратами;
- забезпечення крім захисту дихання іншого захисту, тобто:

захист переговорної мембрани від дії простих трансуранових забруднювачів з високою специфічною активністю, захист, забезпечуваний панорамним склом від високошвидкісних часток, захист від хімічних речовин.

У такому випадку лицева частина повинна відповідати вимоги відповідного стандарту (-і в).

- використання в комбінації з будь-якими іншими ЗІЗОД.

ДОДАТОК А
(довідковий)**ЗАГАЛЬНИЙ ПЕРЕЛІК ВИМОГ ТА ВИПРОБОВУВАНЬ**

Таблиця А

Назва	Клас	Пункт вимог	Кількість зразків **	Попередня підготовка зразків	Пункт випробовувань
Візуальний огляд	1,2,3	7.3	Кожен	За необхідності	8.3
Матеріали	2,3	7.4	Кожен	п.п	8.3
Стійкість до температури	1,2,3	7.5	2	п.в.	8.3, 8.4, 8.13, 8.16
Стійкість до займання	1	7.6.1, 7.6.2	3	1 п.п, 2 п.в.	8.3, 8.5.1, 8.13
	2,3	7.6.1, 7.6.3	3	1 п.п, 2 п.в.	8.3, 8.5.2, 8.13
Опір дії теплового випромінювання	3	7.7	5	п.п	8.6, 8.13
Чищення і дезінфікування	1,2,3	7.8	2 (під час випробовування коефіцієнта підосу)	—	8.7
Краї складових частин	1,2,3	7.9	Кожен	п.п	8.3, 8.18
Змінні частини	3	7.10	Кожен	п.п	8.3
Наголовний гарнітур	1,2,3	7.11.1	2	п.в.	8.3, 8.18
	1,2,3	7.11.2	2	п.в.	8.3, 8.18
	1	7.11.3.1	3	п.п	8.3, 8.8.1
	2,3	7.11.3.2	3	п.п	8.3, 8.8.1
	1,2,3	7.11.4	3	п.п	8.3, 8.8.2
	3	7.11.5	2	п.в.	8.3, 8.18
З'єднувач	1,2,3	7.12.1	2	п.п	8.3, 8.16, 8.18
	1	7.12.2	2	п.п	8.3
	2,3	7.12.3	2	п.п	8.3
	1	7.12.4.2	3	п.п	8.9, 8.13
	2,3	7.12.4.3	3	п.п	8.9, 8.13
Переговорна мембрана	1,2,3	7.13.1	3	п.п	8.3, 8.10.1
	1,2,3	7.13.2	3	п.п	8.3, 8.10.2
	3	7.13.3	3	п.п	8.3, 8.6, 8.10.3
Окуляри/панорамне скло	1,2,3	7.14.1	2	п.п	8.3
	1,2,3	7.14.2	2	п.в.	8.18
	1,2,3	7.14.3	2	п.в.	8.3, 8.18
	1,2,3	7.14.4	5	п.п	8.3, 8.11, 8.13
Вдихальні і видихальні клапани	1,2,3	7.15.1	3	п.п	8.3
	1,2,3	7.15.2	3	п.п	8.3
	1,2,3	7.15.3	3	п.п	8.3, 8.12.1, 8.15.1, 8.16
	1	7.15.4.1	3	п.п	8.3, 8.12.2, 8.13
	2,3	7.15.4.2	3	п.п	8.3, 8.12.2, 8.13
Герметичність	1,2,3	7.16	Кожен	За необхідності	8.13
Сумісність зі шкірою	1,2,3	7.17	2	п.в.	8.3, 8.18
Вміст діоксиду вуглецю у вдихуваному повітрі	1,2,3	7.18	1	п.п	8.14

Кінець таблиці А

Назва	Клас	Пункт вимог	Кількість зразків	Попередня підготовка зразків	Пункт випробовувань
Опір диханню	1,2,3	7.19.2	3	п.п	8.15.1
	2,3	7.19.3	3	п.п	8.15.1
	2,3	7.19.4	3	п.п	8.15.2
Коефіцієнт підсосу повітря	1,2,3	7.20	2	1 п.п, 1п.в.	8.16
Поле зору	1,2,3	7.21	1	п.п	8.17
Експлуатаційні властивості	1,2,3	7.22	2	п.в.	8.18
Маркування	1,2,3	9	Кожен	п.п	8.3
Інформація, яку надає виробник	1,2,3	10	1	—	8.3

Більшість зразків може бути використана для декількох випробовувань

Позначки:

п.п — в стані після постачання (означає, що зразок не є «попередньо підготовлений відповідно до 8.2», у цьому разі він може бути попередньо використаний в інших (неруйнівних) випробовуваннях).

п.в. — підготовлені відповідно до 8.2.

ДОДАТОК В
(довідковий)

МАРКОВАННЯ

Рекомендовано під час маркування ідентифікувати такі компоненти і деталі:

Таблиця В.1

Компоненти/деталі	Маркування	Дата виробництва	Примітки
Диск вдихального клапана		—	1
Диск видихального клапана	—	+	1
З'єднувач (за наявності)	+	—	—
Корпус лицевої частини	+	+	
Наголовний гарнітур	+	+	1
Панорамний ілюмінатор	+	—	1
Рамка панорамного ілюмінатора	+	—	1
Внутрішня маска	+	+	—
Запобіжний клапан	—	—	1
Переговорна мембрана	+	+	1

+: Маркування необхідне
—: Маркування необов'язкове
1: Для частин, які з явних причин не можуть бути помарковані, відповідну інформацію долучають до інформації, яку надає виробник.
Компоненти деталей необов'язково маркувати, якщо деталь здатна до ідентифікування.

Компоненти деталей не потребують маркування, якщо деталі можна ідентифікувати. Ті компоненти, які не надані виробником як запасні частини, не потребують маркування, але відповідна інформація повинна бути надана в інформації, яку постачає виробник.

ДОДАТОК ЗА
(довідковий)**РОЗДІЛИ ЦЬОГО СТАНДАРТУ, ЩО ПОСИЛАЮТЬСЯ НА ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ
АБО ІНШІ ПОЛОЖЕННЯ ДИРЕКТИВ ЄС**

Цей стандарт підготовлений СЕН за завданням Європейської Комісії і Європейської Асоціації Вільної Торгівлі і підтримує загальні вимоги Директиви ЄС 89/686/ЕЕС.

Попередження: Інші вимоги та інші Директиви ЄС можуть бути застосовані до продукції, яку охоплює сфера застосування цього стандарту.

Пункти цього стандарту, що підтримують вимоги Директиви 89/686/ЕЕС, Додаток II:

Директива ЄС 89/686/ЕЕС Додаток II:	Пункти цього стандарту:
1.1.1	7.20, 7.22
1.1.2.1	5, 7.6, 7.7, 7.20, 7.22
1.1.2.2	5, 7.6, 7.7
1.2.1	7.4, 7.5, 7.6, 7.7
1.2.1.1	7.4, 7.17
1.2.1.2	7.9
1.2.1.3	7.14, 7.21
1.3.1	7.11, 7.22
1.3.2	7.22
1.4	7.3, 10
2.1	7.11
2.3	7.14, 7.21, 7.22
2.4	7.3, 9, 10
2.6	7.4
2.8	7.3, 10
2.9	7.10, 7.11
2.12	7.3, 9, 10
3.10.1	7.4, 7.8, 7.16, 7.18, 7.19, 7.20, 7.22, 9, 10

Відповідність вимогам цього стандарту означає також відповідність визначеним загальним вимогам Директиви і правилам EFTA*.

Національна примітка. *Європейська асоціація вільної торгівлі.

ДСТУ EN 136:2003

13.340.30

Ключові слова: захисні дихальні апарати, запобігання нещасним випадкам, безпечні маски, технічні умови, випробовування, маркування.

Редактор С. Ковалець
Технічний редактор О. Касіч
Коректор О. Тарасун
Комп'ютерна верстка О. Кондратюк

Підписано до друку 18.08.2004. Формат 60 x 84 1/8.
Ум. друк. арк. 4,18. Зам. Ціна договірна.

Редакційно-видавничий відділ ДП «УкрНДНЦ»
03115, м. Київ, вул. Святошинська, 2